kılavuzumuz bilimsel sosyalizm, silahımız partimizdir

çark başak

türkiye işçi partisi merkez yayın organı

Yıl: 3 Sayı: 4 (48) 16 Mayıs 1978 Salı 500 kuruş

DEMOKRATİK, ANTİ EMPERYALİST GÜÇLER ARASINDA BİRLİK VE ELEŞTİRİ

'Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır' kampanyamız, diğer sonuçlarının yanısıra, demokratik, anti-emperyalist güçler arasında birlik ve eleştiri konusu açısından da önemli dersleri birlikte getirdi. Bu dersleri kampanya ile hemen hemen aynı günlere rastlayan, ve aralarında bazı kitle örgütlerinin kongrelerinin de bulunduğu somut gelişmelerle birlikte ele alarak değerlendirmemiz bundan sonraki çalışmalarımız bakımından büyük önem taşımaktadır.

Tek tek somut olgular üzerinde durmadan, son ayların konumuzla ilgili gelişmelerine genel olarak bakılınca, aşağıdaki gerçekler bir kere daha belirginleşmektedir:

1) Emperyalizme, büyük, tekelci burjuvaziye karşı mücadele son derece geniş bir sınıfsal çerçeveye sahiptir. Şehirlerde olsun, köylerde olsun, kadın-erkek, genç-yaşlı büyük bir kitle ulusal bağımsızlıktan, demokrasiden yana bir tutum içindedir, bu amaçlar etrafında mücadeleye hazır olduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye nüfusunun ezici çoğunluğunu oluşturan emekçiler kendi çalışma ve yaşama koşulları ile emperyalizmin, tekellerin sömürüsü arasındaki sıkı ilişkiyi, yurdun bağımsızlığını ortadan kaldıran anlaşmaların yolaçtığı tehlikeleri ve kötü sonuçları görmeye başlamaktadır. CHP de dahil, bütün burjuva partilerinin emperyalizme bağımlılığı sürdürme politikalarına, kitle haberleşme araçlarının beyin yıkama kampanyalarına rağmen ulusal bağımsızlık bilinci hızla gelişmektedir. Bağımsız, özgür bir Türkiye'nin kurulmasının önündeki engelin hangi güçler olduğu daha açıkça kavranmakta, ulusal kurtuluşla sosyal kurtuluş arasındaki sıkı ilişki her geçen gün daha geniş kitleler tarafından görülmektedir.

2) Ulusal bağımsızlık ve demokrasi bilincindeki gelişmelere, bilimsel sosyalist düşüncenin kitleler içinde artan bir destek kazanmasına rağmen, bu potansiyelin göreceli olarak hayli küçük bir bölümü aktif bir katılıma, kişisel olarak ya da örgütler aracılığıyla somut biçimler alan bir mücadeleye çekilebilmektedir. Bu durumun nedenleri arasında anti-emperyalist, anti-faşist güçlerin birlik ve dayanışması konusunda önemli ilerlemeler sağlanamaması ve genellikle demokratik kitle örgütlerinin ait oldukları kitlelerle olan bağlarının, güçlü olmaması, bu durumun goşizmin son yıllardaki tahribatıyla daha da ileri boyutlara ulaşmış olması büyük bir rol oynamaktadır. En geniş kitlelerin aralarındaki çıkar ortaklığını yansıtan ortak hedefleri ön plana çıkartarak birlik ve dayanışma içinde mücadeleye girmesi herşeyden önce bu iki engelle karşılaşmaktadır.

3) 5 Haziran ve 11 Aralık seçimleri döneminde iyice keskinleşen görüş farklılıkları ve tartışmaların, sonraki gelişmelerle birçok kesimde «durumunu yeniden gözden geçirme» zorunluluğunun ortaya çıkması ile başlamıştır. Birçok hayal yıkılmıştır. Bazı hesapların görünür bir gelecek için geçerlilik şansı olmadığı ortaya çıkmıştır. Faşizmin saldırılarının bölücü, grupçu, dar hesapların bir yana bırakılmasını zorunlu kıldığı daha geniş kesimlerce görülmeye başlanmıştır. TİP etrafında örülmeye çalışılan düşmanlık çemberi doğrudan doğruya hayatın kendisi tarafından bütün bütün çökertilmektedir. Gerek geniş kitlesel gösterilerde, gerekse demokratik mücadelede son derece büyük bir önem taşıyan kitle örgütlerinin tahribinin engellenmesi ve sistemli bir çalışma ile gerçek işlevlerine kavuşturulması çabalarında TİP'in ve TİP'lilerin yeri kavranmakta, bu mücadeleyi paylaşma, işbirliği olanaklarını geliştirme eğilimi belirginleşmektedir.

4) Demokratik, anti-emperyalist güçler arasında dayanışma ve güçbirliğinin sağlanması yönünde kapsamlı bir eğilim bulunmakla birlikte, atılan adımlar ilk adımlardır, sapmalar ve hastalıklar taşıyan, geriye dönüş olasılıklarına kapıyı açık bırakan adımlardır. Ortak sloganları, ortak örgütlenmeyi en güçlü, en kitlesel kılmayı değil, kendi sesini en çok duyurmak için hareketin genel çıkarlarını çabucak bir yana bırakabilen

gurupçu tutumlar yaygındır. Çocukluk hastalıklarını aşabilmiş bir dayanışma henüz sözkonusu değildir. Üstelik, işbirliği ve dayanışma olanaklarının geliştirilmesi yolunda kimi adımların atılmış olması sapmaların ortadan kalkması, yanlış tahlillerin, geçerlilik taşımayan hedef göstermelerin geri alınması anlamına gelmemektedir. Mücadelenin gittikçe daha geniş kitleleri kapsaması, burjuva propagandasının kitlelerin uyanışını engelleyemez duruma gelmesi kitlelerin eğitimine yönelik çalışmalarımızı, ajitasyon ve propaganda faaliyetlerimizi daha etkinleştirmemizi ve tüm yurda yaymamızı gerektirmektedir. Yine bunun gibi, en geniş güçlerin birlik ve dayanışması yolunda, kitle örgütlerinin gerçek işlevlerine kavuşturulması yolunda atılan her adımın ideolojik mücadelenin yoğunlaştırılması ile birarada yürütülmesi kesin bir zorunluluk haline gelmektedir.

BİRLİK VE ELEŞTİRİ BİR BÜTÜNDÜR

Yukarıda özetlenen tesbitler, demokratik, anti-emperyalist güçler arasında birlik ve eleştirinin karşılıklı ilişkileri ve bir bütün oluşturuşu üzerine son derece açık bir kavrayışın ne kadar büyük bir önem kazandığını ortaya koymaktadır.

Fabrikada, okulda, mahallede, köyde, ilçede, kısacası heryerde izleyeceğimiz tutum içinde bulunduğumuz somut gerçekliğin ihtiyaçlarına cevap verici olmak zorundadır. Bu somut gerçeklik ise, bir yandan son derece geniş kesimlerin; verdiğimiz bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesiyle ortak çıkarlara, ortak hedeflere sahip bulunmaları ortaklaşa yürütülebilme olasılığı varolan —ve bu olasılığı gerçek haline getirme sorumluluğunu taşıdığımız— bir mücadele vermeleri ile belirlenmektedir. İçinde bulunduğumuz somut gerçekliğin ikinci yönü ise, bu geniş kesimler içinde bilimsel sosyalist bir politikayı benimsemeyenlerin önemli bir bölümü oluşturması ve çeşitli sapmaları bir etkinlik içinde bulunmaları şeklinde ortaya çıkmaktadır.

İçinde bulunduğumuz somut gerçekliğin ihtiyaçlarına , devrimci görevlerimizin gereklerine ancak bu iki yönü de dikkate alarak cevap verebiliriz. Bir yandan ilericilerin, demokratların, yurtseverlerin, sosyalistlerin en kapsamlı dayanışma ve işbirliğini sağlama mücadelesini sürdürmek, öte yandan burjuva ideolojisinin bütün etkilerine, bütün sapık düşünce ve önerilere karşı mücadeleyi, eleştiriyi asla kesintiye uğratmadan devam ettirmek durumundayız.

Anti-emperyalist demokratik güçler arasında birliğin ve dayanışmanın sağlanması politikası gelip geçici bir politika değildir. Bilimsel sosyalistlerin, özellikle de parti militanlarının asla sahibolmadıkları bir özgürlük «sekterlik özgürlüğü»dür. İşçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi olmamız, onun üyeleri olmamamız demokrat, yurtsever güçler arasında dayanışma ve birliğin geliştirilmesinde asıl sorumluluğu omuzlarımızda olmasıdır. İşçi sınıfının politik mücadele örgütü olmamız, partimizin, diğer örgütlerle ve çeşitli gruplarla eşit olmayan bir işlevinin bulunması, partimize, parti örgütümüzün her bir birimine, bütün partililere görevin öncelikle düşmesi anlamına gelir. En küçük olanaklardan cesaretle, partimize olan güvenle, sorumlulukla yararlanmak anlamına gelir.

Ne var ki, bilimsel sosyalizmle burjuva ideolojisinin çeşitli görünümleri ve sızmaları arasında hiçbir «barış»a, «yumuşama»ya yer yoktur. Demokratik, yurtsever, sosyalist güçler arasında dayanışma ve birlik yolunda adımlar atılabilmesi adına sürüklenme, işçi sınıfı hareketinin çıkarlarına sırt çevrilmesine gözyumma kesinlikle sözkonusu olamaz. Sosyal demokrasiye, kuyrukçuluğa, goşizme, provokasyona karşı kararlı bir mücadele daha geniş dayanışma ve birlik olanaklarının yaratılabilmesinin tek yöntemidir.

Son kampanya sırasında ve demokratik kitle örgütleri içindeki gelişmeler karşısında yer yer görülen grupçu, oportünist tutumlar karşısında birlik ve dayanışma adına susmadık. Öte yandan, bu tür tutumlarla karşılaştığımız için mümkün olan en kapsamlı ve gelişkin işbirliği koşullarını yaratma ve geliştirme çabasından vazgeçmeyi de bir an bile akla getirmedik. Bu tutumumuzu, yarın da tüm parti örgütü ve partililer olarak sürdürecek ve her alanda başarıya ulaşmayı bileceğiz.

Merkez Yöoetim Kurulu'muzca kabul edildikten sonra 8 Temmuz 1975 tarihinde yayınlanan ve bugüne dek üç baskı yapan *Demokrasi Bildirgesi* isimli broşürümüz, önsözünde yazıldığı gibi «Toplumun bugün içinde bulunduğu çıkmaz, nedenleri ve bundan kurtulmak için bütün sosyalist, ilerici, demokrat, yurtsever kişi ve güçlerin üzerinde birleşebilecekleri demokrasi mücadelesinin ilkeleri ve ortak platformu»nu belirtmektedir.

Demokrasi mücadelesinde ilkeler ve ortak platform diye nitelediğimiz '*Demokrasi Bildirgesi*'nin son bölümlerinde şu iki ara başlık yer alıyordu: 'ANTİ DEMOKRATİK EĞİLİM VE UYGULAMALARIN EKONOMİK KAYNAĞI KURUTULMALIDIR', 'EMEKÇİ KİTLELERİN YAŞAM DÜZEYLERİNİ YÜKSELTECEK TEDBİRLER ALINMALIDIR'.

Kapitalist düzende politik gücü yaratan ekonomik güçtür. Politik iktidar da ekonomik iktidara dayalıdır. Türkiye'de bugüne dek, ülkemizin ekonomik yapısı, sanayileşme oranı, teknolojik düzeyi ve mülkiyet biçimi üzerine pek çok araştırma ve değerlendirme yayınlandı. Üstelik 1963 yılından bu yana üç tane 5'er yıllık plan yapıldı, şimdi bir dördüncüsü yapılmak üzere. Ancak tüm bu plan çalışmalarının gerçekci bir temele oturduğunu söylemek olanaklı değil. Çünkü 5 yıllık planlar gerçekci bir durum saptamasına bağlı olarak 5 yılın sonunda ulaşılacak gelişme ve büyüme hedefini gösterir. Oysa Türkiye'de burjuvazi gerçek durumu göstermekten her zaman kaçmıştır. Çünkü gerçek durum, burjuvazinin başarısızlığının en açık kanıtıdır. Bu nedenle plan çalışmaları göstermelik olmaktan öteye gidememektedir. Bu iki yazı yapılan planlarla, üretim planlamasını değil, doğabilecek tüketim taleplerini gözleyerek kendisi için yatırım alanlarını saptamaya çalıştığından, yapılan planların da gerçekçiliğini ve geçerliliğini ortadan kaldırmaktadır.

Diğer yandan şimdiye dek yapılan planlardan, üretimin ve üretim araçlarının mülkiyetinin seyri çok kolayca izlenebilmektedir. Emperyalizme bağımlı tekelleşme olgusu ve bunun bir sonucu olarak faşist hareket ve saldırılar ülkemizin en güncel sorunu olmuştur.

Partimizin yayınladığı *Demokrasi Bildirgesi* de emperyalizme bağımlı tekellerin politik ve ekonomik gücünün kırılması temeline oturmuştur.

Bu durumun saptanması ile emperyalizme ve faşizme karşı mücadelenin ilkeleri ile ortak platformunun politik olarak çizilmesi Partimiz için başlı başına önemli bir başarı olduğu gün geçtikçe daha da anlaşılmaktadır.

Partimiz bununla yetinmemiştir. Bir yılı aşkın bir zamandan beri emperyalist bağımlılığın ve tekellerin ekonomik güçlerinin kırılabilmesi amacıyla başlattığı 'Demokratik Gelişme İçin 5 Yıllık Plan' çalışması sonuçlanmak üzeredir.

Merkez Eğitim Bilim ve Araştırma Büromuza bağlı ve kendi alanlarında uzmanlık-

Demokratik Gelişme İçin 5 Yıllık Plan

ları tartışılamayacak nitelikte bir çalışma grubu tarafından hazırlanan bu PLAN, Türkiye'deki demokratik güçlerin en önemli kazanımlarından biri olacaktır.

Bu çalışmada pek çok özgün araştırma ve yeni değerlendirmeler yer almaktadır. Her şeyden önemlisi, tekellerin alanları ve güçleri saptanarak alınması gereken önlemler somut olarak gösterilmekte, faşist hareketin arkasında olan bu ekonomik ve politik gücün kırılabilmesi için hangi alanlara müdahale edilmesi gerektiği, gerçekçi ve tutarlı bir şekilde gösterilmektedir.

Partimiz 1961 yılından beri Bağımsızlık Demokrasi Sosyalizm mücadelesinin bütünlüğünden bahseder. Tutarlı demokrat olmanın gereklerinden ve ilkelerinden bahseder. Demokrasi mücadelesinin bir sınıf mücadelesi olduğu bugün geniş kitlelerce kavranmış durumda. Ancak çok yakın geçmişte (5 Haziran Seçimleri sırasında) demokratik gelişmeyi hâlâ burjuvaziden ya da onun bir kesiminden bekleyenler vardı. Partimiz bunlara ideolojik ve politik olarak karşı durdu. Kendi doğru görüşünü kitlelere yaymaya çalıştı. Kitleler aradan çok az bir zaman geçmiş olmasına karşın kendi deneyleriyle öğreniyorlar. Ama kendisine sosyalist diyenlerin kitlelerden önce görebilmeleri zorunludur. Kitlelerin önünde olmak ve kitlelere yol göstermek ancak böyle mümkün olabilir. Partimiz bunu tüm engellemelere karşın başından beri gördü ve gösterdi. Şimdi bir başka planda, ülkenin ekonomik yapısı planında gösterecek.

Gerçekleri göstermenin yetmeyeceği daha doğrusu bilimsel sosyalistlerin somut durumu saptarken somut çözümleri de gösterdiğini (somut durumun somut tahlili) daha önce belirtmiştik. Ancak PLAN bundan ibaret değildir. Önümüzdeki 5 yıllık bir dönemde, ekonominin nasıl demokratikleştirileceğini gösteren ayrıntılı bilgi ve tablolar yer almaktadır. Bu kronometrik çalışmalar, kompüter çözümlemeleri ile tutarlılık testlerinden geçirilmiştir. Tarım ve sanayii kapsayan 64 sektörlük PLAN'ın teknik açıdan tutarlılığı ve geçerliliği büyük bir titizlilikle test edilmiştir. Planda istihdam, beslenme, makine inşaat, finansman, ödemeler dengesi, en önemli bölümleri oluşturmaktadır. Planda Emperyalist bağımlılığın ortadan kaldırılması ve tekellerin üretim biçimi değişmeden, ülkemizin çok daha hızlı kalkınabileceği, yeni istihdam yaratabileceği ve işçi ve emekçilerin çok daha iyi bir beslenme kalıbına kavuşabileceği gösterilmiştir.

Hazırlanan PLAN'ın tüm çalışmalarında teknik açıdan titiz bir tutarlılık ve geçerlilik için özen gösterilirken, örneğin binde bir oranındaki kaymalar bile önlenmeye çalışılırken, PLAN'ın teknik bir döküman olmaktan çok bilinçli işçi ve emekçilerin rahatlıkla okuyup anlayabilecekleri etkin bir mücadele silahı olarak hazırlanmasına özen gösterildi.

PLAN'ın birinci bölümünde Dünya Değerlendirmesi ve daha sonra da Türkiye değerlendirmesi yer alıyor. Bu değerlendirmeler, gelecek 5 yıl içinde ulusal ve uluslararası koşulları belirlemek amacındadır. Bu bölümlerdeki çözümlemeler ulusal ve uluslararası platformda Türkiye'nin gelecek 5 yıl içindeki perspektifini ve bu perspektif içindeki olanaklarını belirlemeye çalışmaktadır. Bu çözümlemeler elbette belirli bir eylem programı esas alınarak yapılmıştır. O eylem programı da demokratikleşme mücadelesinin gösterdiği hedefler ve sınıfsal içeriktir.

Planın ikinci bölümde, 5 yıllık dönem için (1978 - 1982) temel hedef ve dengeleri göstermektedir. Bu bölüm şimdiye kadar yapılan devlet planlarında olmayan planlama teknik ve yöntemlerini içermektedir. Örneğin MC döneminde Meclise sunulan 4. 5yıllık plan dahil hiç bir devlet planında, beslenme ve istihdam hedef ve dengeleri yer almamıştır. Bu çalışmada temel dengelerin düzenlemeleri yapılmış ve daha önce de belirtildiği gibi tam bir tutarlılık sağlanmıştır.

Üçüncü bölüm, bütünüyle hedefleri ve bu alanlarda öneri ve önlemleri içermektedir. Birinci bölümün yapısı gereği belli başlı sektörlerin dışına çıkmamıştır. İkinci bölüm ise bütünüyle hedefleri ve önlemleri içermektedir. Üçüncü bölüm ise sektörlerde durum saptanması ile gelişme doğrultuları ve bunların gerektirdiği önlemler yer almaktadır. Bu bölüm durum saptanması yönüyle birinci bölümün, öneri ve önlemleri içermesi açısından da ikinci bölümün devamı olmaktadır.

Planın son bölümü ise bir anlamda tüm planın sistematik bir biçimde özetlenmesi olarak hazırlanmaktadır.

PLAN belki kapsadığı tüm alanlar ve alınmasını öngördüğü önlemler kadar işçi sınıfımızın ve emekçi kitleler ile aydınlarımızı demokratik bir geleceğin kurulması için seferber edebilecek siyasi iktidarın önündeki olanakları göstermesi bakımından da büyük bir önem kazanmaktadır.

Hem kalkınma ve hem de işçi ve emekçilerin yaşam koşullarının ve çalışma koşullarının iyileştirilmesinin atbaşı gidebilmesinin mümkün olduğu açık ve tutarlı bir biçimde gösterilmektedir. Burjuvazinin öteden beri kalkınmak için kemerleri sıkmak gerek propagandasının geçersizliği böylece kanıtlanır ve çürütülürken, CHP iktidarının bugünkü aczinin de kaynakları gösterilmektedir.

PLAN belki de en önemli tarafıyla burjuvazinin beceriksizliğinin ve ülkeyi kalkındırmaktaki sınıfsal aczinin yanında, işçi ve emekçi halkımıza karşı ülke geleceğine koyduğu ipoteğin alanlarını göstermesi açısından, bu sınıfın ne kadar asalak ve görünürdeki görkeminin arkasında zayıflığının somut kanıtlarını göstermesi açısından da büyük önem taşımaktadır.

5 yıllık planlar, hangi teknik yöntemlerle ve hangi siyasi iktidar altında yapılırsa yapılsın, kendi zaman dilimi içinde bir eylem programı olmaktan öteye gidemez. Böyle bir eylem programı ise, somut durumu saptayarak, somut çözüm, biçim ve hedeflerini gösterir. Bilimsel sosyalistler somut durumu eleştirerek saptarlar. Böylece yapılan bir durum saptanması (somut durumun somut tahlili) hem somut durumun sınıfsal niteliğini ve hem de sınıfsal çözüm yolunu gösterir. Böylece somut çözüm biçimi ve çözüm önerileri de sınıfsal bir temele oturur.

5 yıllık planlar kendi zaman dilimleri ile sınırlıdırlar. Ne var ki, partimizin PLAN çalışmasının zamanla kısıtlı olan yanı sadece somut verileridir. Müdahale edilmesi gereken alanlar ve bu alanların ekonominin bütünü içindeki ağırlıklarının zamanla kayıtlı tarafı giderek ekonominin bütünü içinde daha da ağırlık kazanmaları yönünde o'acaktır. Bu nedenle de hazırlanan PLAN'ın zamanla eskiyen tarafı sadece somut verileri olacaktır.

PLAN'da kalkınma öneri ve hedeflerinin somut verilere dayandığını, gerçekçi ve tutarlı olduğunu işaret etmiştik. Ancak bir başka gerçek daha var. O da işçi ve emekçi kitlelerin yaratıcı gücü ve girişkenliği. Demokratik bir siyasi iktidarın saptadığı tüm plan hedeflerini alt üst ederek aştığını biliyoruz. Sosyalist ülkelerde aşılmayan 5 yıllık plan yoktur. Bu bakımdan saptanan hedefler en asgari hedefler olmaktadır. Kitlelerin yaratıcılığı ve girişkenliği zamanından çok önce bu hedefleri aşabilir. Yeter ki siyasi iktidar kitleleri seferber edebilecek, onlara güven verebilecek ve onlara güvenecek demokratik nitelikte olsun.

her işyerinde bir çalışma ekibi, her köyde bir çalışma ekibi

PARTİ VE GENÇLİK

Dünyada ve Türkiye'de gençlik hareketlerinde edinilen deneyler ve bu hareketlerin yarattığı bilgi birikimi gençlik örgütlenmesinin temellerini ve ilkelerini oluşturduğu bilinmektedir. Bu yazımızda gençlik örgütlenmesinin en temel ilkesine; işçi sınıfı partisi ile aynı politik platformda olmak, politik harekete tavırda bağımlılık ilkesine, daha geniş bir deyişle parti gençlik örgütlenmesi ilişkilerine değinilecek.

Bu ilke doğaldır ki, dünya devrimci hareketinin gençlik örgütlerine ilişkin oluşturduğu ilkelerin bütünüyle birlikte düşünülmek zorunda. Unutulmamalıdır ki, bu ilke tam kavranırsa, örgütsel bağımsızlık kendine yeterlilik, demokratik merkeziyetçilik, sosyalizm okulu olma gibi pek çok temel işleyiş ilkesi kavranabilecek ve gençlik örgütü istenilen bir düzeyde gelişecektir.

Gençliğin yaşları gereği burjuva ideolojisinin yozlaştırmalarından bir anlamda uzak bulunmaları, onların iyilik, güzellik, yiğitlik, özveri gibi duygulara olan ilgilerinin artmasına olanak tanır. Diğer yandan, kapitalist düzenin insanın insan tarafından sömürülmesinin, düşüncelerini gerçekleştirmesinde nasıl engeller yarattığını görerek, yaşayarak düzene karşı, sömürüye karşı şiddetli bir tepki duyarlar. Bu tepki giderek sömürü düzenine karşı bilinçsiz bir başkaldırıya dönüşür.

Ama bilinçsiz öfke ve tepki, doğru mücadeleyi beraberinde getirmez. Bu yüzden gençler gerek faşist demogojilere aldanarak tekrar burjuva ideolojisinin tuzağına düzer, gerekse sömürüden kurtulma mücadelesini ilk kendilerinin başlattığı kanısına kapılarak öncülük görevini yüklenmeye, işçi sınıfının mücadelesini yoksaymaya, geçmişi inkâr etmeye kalkarlar. Ama bilinen gerçek şudur ki; işçi sınıfının mücadelesi çok eskilere dayanmaktadır.

Gençliğin tek başına kapitalizmin sömürüsünden kurtulması düşünülemez. Gençlik kendi mücadelesini işçi sınıfı mücadelesine bağımlı kılmadıkça, onun öncülüğünü kabullenmedikçe burjuvaziye yenik düşmeye mahkûmdur. Tüm bu nedenlerledir ki, gençlik örgütü işçi sınıfı partisine tavırda bağımlı olmak zorundadır. Başka bir deyişle, işçi sınıfı partisiyle aynı bilimsel sosyalist platform üzerinde olmak ve partinin ideolojik aydınlatmasını ve yol göstericiliğini benimsemek durumundadır.

Bu ilkenin ikinci kısmı, yani örgütsel bağımsızlık da birincisi kadar önemlidir. Gençliğin kararlı sosyalistler olarak yetişmeleri, yaratıcılık ve insiyatifinin geliştirilmesiyle mümkündür. Gençlik ve örgütünün her çalışması, her eylemi kendi organlarında planlanmalı ve kararlaştırılmalıdır.

Bu gün Türkiye'de gençlik örgütlenmesinin temelleri ve ilkeleri tam anlamıyla anlaşılmış, kavranmış değildir. Ancak bu konuda söz konusu olan tartışma, sağcı, gerici ya da sosyal-demokrat örgütlerle ilerici gençlerin örgütleri arasındaki bir tartışma da değildir. Kendisine keskin sıfatları yakıştıran kimi sapkın akımlarla bilimsel sosyalistler arasında gençlik ve mücadele anlayışı konusunda derin farklar vardır. Bugüne kadar bu akımların bilimsel sosyalizm adına söyledikleri, gençlik örgütlenmesi ilkelerinde netliğe kavuşamamanın başlıca nedeni olmuştur.

Özellikle «işçi sınıfı partisine tavırda bağımlılık, örgütsel bağımsızlık» ilkesi anlaşılmayan, anlaşılmamaktan da öte anlaşılmak istenmeyen önemli, temel bir ilke durumundadır. Çeşitli sapık akımlar, dün olduğu gibi bu gün de bu ilke üzerinde önemli çarpıtmalar yapmaktadır. Bu saptırmalar, gençliği işçi sınıfının politik hareketinden ayırmak, yandaş olmaktan çıkarmaya yöneliktir. Bu çarpıtmalar, sapmaların türüne göre değişik biçimler almaktadır. Maceracı akımlar 12 Mart öncesinde «Parti seviyesinde bir örgütlenme olmadığından, Dev-Genç bugün kısmen bir partinin yapacağı işleri de omuzlamıştır.» diyor ve bunu da meşru göstermeye çalışıyorlardı. Onların mantığına göre yapılacak başka bir şey yoktu, «Proleter devrimciler» parti seviyesinde örgütlenmemişti, o halde Dev-Genç partinin görevlerini yüklenecekti. 12 Mart, bu akımların pratikteki mahkûmiyetini de beraberinde getirdi. Bu gün, geçmişte yapılan kaba çarpıtmalar yapılmıyor, yapılamıyor. Ancak her türden revizyonistler sapmalarına daha ince kılıflar bularak, gençliğin —özellikle öğrenci gençliği— işçi sınıfının politik hareketinden ayırma çabalarını sürdürüyorlar.

Yukarda belirtildiği gibi sapmalar biçimlerine göre çeşitli çarpıtmalar yapıyorlar; «Gençliğin yolu işçi sınıfının yoludur.» derken sosyal demokratların teslim aldığı bir sendika konfederasyonunu, işçi sınıfının politik örgütü gibi göstermeye çalışıyorlar. Gençliğin işçi sınıfının yolunda olacağı doğrudur. Ancak gençlik, işçi sınıfının tüm mücadelesini yönlendiren politik hareketinin yolundadır.

Ancak yine bilinen bir gerçektir, bu sapmalar yalnızca yakın tarihin, bugünün sorunları değildir. Burjuvazinin bilimsel sosyalizmin gelişmesini önlemek için giriştiği çabalar, saptırmalar, bilimsel sosyalizmin tarihi kadar eskilere dayanmaktadır.

DÜNYADA İLK GENÇLİK ÖRGÜTLENMELERİ

Dünyada ilk gençlik örgütlenmelerinin 18. yüzyıl sonlarında Belçika'da gerçekleştiği bilinmektedir. «Genç Muhafızlar» olarak adlandırılan bu örgütün daha sonraki yıllarda İsviçre, İtalya, Norveç, Avusturya, Macaristan, Danimarka, Almanya, İspanya, Finlandiya'da kurulanları izliyor. Önceleri, bu gençlik örgütleri, yalnızca ekonomik amaçlarla uğraşmayı amaç ediniyor. Ve işçilerin politik mücadelesine katılmıyorlardı.

Gençlerin devrimci mücadeleye katılmaları sorunu o dönem işçi sınıfı partilerinin «sağ kanat» liderleri ve gruplarınca bilinçli bir biçimde erteleniyor ve engelleniyordu. Gençler için onlar, «kültürel», uğraşılarla sınırlı, politik olmayan örgütler kurdurmuş, gençliği bu örgütler içinde «dizginlemeyi» amaçlamışlardı.

Aynı dönemler diğer ülkelerde de benzer durumlar yaşanmaktaydı. İlk gençlik örgütünün 1906'da kurulduğu Almanya'da da sosyal demokrat «sağ» liderler ayrı örgütlenmeye karşı çıkıyorlardı. İşçilerin birliklerini en sağlam biçimde oluşturmuş olmaları ve o dönemde çalışan işçilerin yüzde 35'inin 14-18 yaşlar arasında olmaları, bu karşı çıkışı açıklamaya yetecek niteliktedir. Belçika ve Almanya örnekleri gerçekte, 2. Enternasyonal'in «sağ kanat»ı içinde tümüyle geçerlidir.

2. Enternasyonal'in «sol kanat» liderleri ve delegeleri ise tamamen ayrı bir çizgideydi-

ler. Onlar, gençlerin politik yaşama ve işçi sınıfının devrimci mücadelesine aktif olarak katılmaları gerektiğini belirtiyor ve diğer partileri de ikna etmeye çalışıyorlardı. Ancak, 2. Enternasyonal içinde oportünizmin etkisi giderek arttı. Bu ise gençliğin örgütlenme biçimlerini, genel eğilimlerini şiddetli biçimde etkiledi.

LENİN VE GENÇLİK

Rusya'da 1898 yılında Lenin ve arkadaşlarınca otokrasinin yoğun baskılarını göğüsleyerek, işçi sınıfı partisi kurulduğunda mücadele insan gücü ve diğer maddi kaynaklar açısından zor durumdaydı.

Politik mücadeledeki deneyim azlığı ve zorunlu yeraltı çalışmaları; Rusya'da partinin, gençlik örgütlenmesi sorununu ileriye itmesine neden olmuştu. O dönemde koşullar zorlanarak oluşturulacak bir gençlik örgütü gelişmeden çökmeye mahkûmdu. Oysa parti genç unsurlara özellikle gereksinim duyuyordu. Ve güncel sorun partinin çelikleşmesiydi.

Ancak, çarlık yönetimi de gençliğe kayıtsız değildi. Ve gençliği uyutmak çarelerini aramakta, bir takım «reformist» önlemlerle gençliği işçi sınıfı saflarından uzak tutmaya çalışmaktaydı.

Rusya Sosyal Demokrat İşçi Partisi, program ve tüzüğünü 1903'te yapılan 2. kongresinde benimsedi. Kongre, genç öğrencilere karşı takınılacak tavrı da tartıştı. Kongre genç öğrenciler arasındaki devrimci insiyatifin yükselmesini sevinçle karşıladı ve tüm Parti örgütlerini mümkün olan her yolla, bu gençlere örgütlenme çabalarında yardım etmeye çağırdı.

Kongre tarafından alınan karar genç öğrenci grupları için iki ana görev belirledi: 1 — Sürekli ve tam bir sosyalist dünya görüşünün işlenmesi, 2 — İlk aşamalarda ciddi hatalar yapılmasını önlemek için, sınıf örgütleriyle bağların kurulması ve onların öğretilerinin kullanılması.

Gençler kararlılıkları, cesaretleri ile bencillikten uzak tavırlarıyla yaklaşan savaşta partinin militan gücünün büyük kısmını oluşturuyorlardı. Lenin, gençlerin deneyimsizliğinden çekinilmemesi gerektiğini, devrimci savaşlara katılmanın genç devrimciler için en iyi okul olduğunu ve sınıf mücadelesi sırasında partinin programının ve kuramının doğruluğunun onlarca görüleceğini söylüyordu. Lenin, gençliğin ve özellikle işçi gençliğin mücadeleye çekilmesi gerektiğini vurguladığı bir yazısında «Tüm mücadelenin gidişini gençlik, hem öğrenci gençlik, hem —çok daha büyük ölçüde— işçi gençlik belirleyecektir.» diyerek düşüncelerini özetliyordu.

Devrim sonrası; gençliğin devrim mücadelesine katkıları ve mücadeledeki yeri tüm Rusya örgütünün kurulma çalışmalarını hızlandırdı. Kongre hazırlıkları için parti merkez komitesine bağlı örgütleyici bir büro kuruldu. Krupskaya da bu çalışmalar içinde görevliydi. Kongre 1918'de 29 Ekim - 4 Kasım tarihleri arasında Moskova'da toplandı. 22 100 genci temsilen yüzde 80'i işçi ve köylü olan 176 delege (KGB) nin temel amacını oy birliğiyle şöyle belirledi: «RKP ile dayanışma halinde bulunan birlik kendisini bilimsel sosyalist fikirlerin yayılması ve Sovyet Rusya'nın yapısında aktif bir yer almaları için genç işçi ve köylülerin cesaretlendirilmesi amacına adar.» Parti ise tüm örgütüne KGB'nin kuruluşuyla ilgili olarak şu genelgeyi yayınlıyordu: «RKGB, bilimsel sosyalizm için mücadelesinde RKP ile elele ilerliyor ve genç işçi ve köylüler arasında bilimsel sosyalist fikirleri yayıyor.»

KPMK, KGB'nin bağımsız bir örgüt olduğunu vurguladı ve parti yerel örgütlerinin, gençlerin bağımsızlığını gözeterek, KGB'nin yerel örgütlerine her türlü desteği yapması gerektiğini belirtti.

Gençlik örgütleri de kendilerine verilen değeri her zaman haklı çıkarmayı bilmişlerdir. Parti önderliğinde gerçekleştirdikleri örgütlenmelerinin partinin hazır kaynağı olduğunun bilincinde, hiçbir görevden kaçınmamışlardır.

Gençlik örgütlerinin işçi sınıfı partilerinin karşısında izledikleri politika, işçi sınıfı partilerinin gençlik örgütlerini yönlendirmede ve onlarla ilişki kurmada gösterdikleri titizliğin bir sonucuydu.

Parti yönetimi, gençliğin durumuna ve yerel parti ve gençlik örgütleri arasındaki ilişkilere büyük önem verdi. KGB'nin çalışmalarını istenilen yönde ilerletmesini ve onların insiyatifine engel olmaması için büyük bir sabır ve titizlik gösterildi.

Bu kongreden sonra toplanan Komünist Gençlik Birliği Merkez Komitesi, parti ile gençlik örgütü arasındaki ilişkileri karara bağladı. «RKP'nin program ve taktiklerini benimsediğini» ve onun «kendi tüzüğüne ve çalışma programına sahip olan; merkez ve yerel gruplarının kontrolü altında çalışan bağımsız bir örgüt» olduğunu belirledi. Devrim sonrası koşullarında bu konuda da şu belirtildi: «RKGB - MK doğrudan (RKP - MK) ne bağlıdır.» Bu devrimi başarmış bir partinin gençlik örgütünü yönlendiriciliğinin en güzel anlatımıydı.

Rusya'da devrimin kazanımlarının korunulması, geliştirilmesi, sosyalizmin ekonomik temellerinin atılmasında da Lenin ve parti, gençliği çok büyük görevlerin beklediğini belirtiyordu.

Lenin, Sosyalizmi ileriye götürmek isteyen gençliğin ve KGB'nin her şeyden önce bilimsel sosyalizmi öğrenmesi gerektiğini vurguluyordu, ancak bunun çalışma ve mücadele olmaksızın bilimsel sosyalist el kitapları ve broşürlerdeki bilgi toplamını ezberlemekle olmayacağını belirtiyordu.

Gençliğin yetiştirilmesinin, eğitilmesinin ve onlara verilen eğitimin tüm amacının onları devrimci ahlâkla donatmak olduğunu belirten Lenin, «bu devrimci ahlâkın sömürüye dayanan toplumların ahlâkı ile ilgisiz bir şey olduğunu da öğretiyordu. Lenin KGB her işe yardım eden, insiyatif gösteren bir hücum grubu olmalıdır. Birlik öyle olmalıdır ki, herhangi bir işçi, onun öğretilerini anlayamayabileceği, belki de öğretilerine hemen inanamayabileceği, ama pratik çalışmaları ve uğraşılarından gerçekte, ona doğru yolu gösteren insanlar olduklarını anlayabileceği kişilerden oluştuğunu görebilsin» diyordu.

DİMİTROV VE GENÇLİK

Dimitrov, en genelinden en özeline kadar sayısız konuda gençlik için tam bir yol gösterici olmuştur. Dimitrov işçi sınıfı partisinin gençlik içindeki platformu olan gençlik örgütlenmesinin ilkelerini güncelliğini kaybetmeyecek biçimde somutlamıştır. Yine antifaşist mücadele tüm gençliği birleştirme yolunda Dimitrov'un görüşleri, bu konuda temel olma niteliklerini korumaktadır. Bugün politik sorunların yanında gençlik hareketlerini ilgilendiren bir çok kültürel, ahlaki ve pratiğe ilişkin sorunlarda Dimitrov'a başvurarak çözümler bulmak mümkündür. Dimitrov'un öğretileri tüm dünya gençliği için mücadelenin her aşamasında yararlanılması gereken bir birikimdir.

Dimitrov, gençlik örgütlerinin partinin gençlik içindeki platformu olması ilkesinin yanlış anlaşılabileceğini ve bunun örneklerinin görüldüğüne dikkati çeker ve bu yönde gelişen sekterlikleri eleştirir. «Bir çok kapitalist ülkelerde gençlik örgütlerimiz hâlâ kitle örgütlerinden uzak kalmış, doğal olarak sekter birliklerdir. Onların başlıca zayıflığı komsomol'un bir gençlik partisi olmadığını unutarak şu anda bile işçi sınıfı partilerini, onların çalışma biçim ve yöntemlerini kopye etmeye çalışmalarıdır. Onlar komsomolun özel görevleri olan bir örgüt olduğunu yeter derecede hesaba katmamaktadırlar. Bu örgütün çalışma eğitim ve mücadele yöntem ve biçimleri gençliğin somut düzeyine ve gereklerine uydurulmalıdır.» Gençlik örgütü, partinin gençlik içindeki platformu olmasına karşın asla bir gençlik partisi değildir. Partinin programını benimser, gerçekleştirilmesi mücadelesinde partiye omuz verir, ancak üye kabulünde denenmiş yetişkin kadrolar beklemez gençlik yığınları içindeki sosyalizme açık, dürüst insanlara kapısını açık tutar. Dimitrov, gençlik örgütünün üye sayısının partiden çok olması gerektiğini, gençlerin örgüte girmesi için aranan başlıca koşulun dürüstlük ve güvenilirlik olması gerektiğini belirtir.

Partinin yolundan yürünmesi partinin ideolojik yönlendirmesi doğru kavranması gereken ilkelerdir. Parti, gençliğin örgütlenme sorunlarını yakından izler, bu sorunların aşılması için çözümler önerirr. Örgüt içindeki parti üyelerini —ki bunlar örgütün çekirdeğini oluşturmaktadırlar— bu çözümler doğrultusunda yönlendirir. Parti üyeleri, örgüt içinde Dimitrov'un şu sözleri ışığında tüm üyeleri ve örgütü yönlendirirler: «Gençlik örgütlerinin saflarında bulunan partililerin, örgüt kararlarına parti adına kumanda ederek değil, üyeleri ikna ederek, etki edecek biçimde çalışmayı bilmeleri gerekir.» Ancak böyle davranıldığında örgütsel bağımsızlık ilkesi hayata geçirilebilir. Örgütsel bağımsızlık ilkesinin hayata geçirilmesi, gençlik örgütünün en geniş gençlik kitlelerini başarıyla örgütleyebilmesinin koşuludur.

Gençlik örgütü kısaca gençliğin bulunduğu her yerde örgütlenmek zorundadır. Kitlesel örgütlenme «gençliğin çıkar ve haklarını koruyucu çalışmalarla birlikte yürütülmelidir.» Dimitrov şöyle demekteydi: «Siz yalnızca propaganda yapmakla yetindikçe başarılarınız yarı yarıya azalacaktır.» Dimitrov'un bu

konudaki ayrıntılı açıklamaları, Bulgaristan'da 1930'larda RMS'nin yaptığı şu yanlışlarla yakından ilişkiliydi: «Sıradan gençler için can sıkıcı olan tekdüze, soyut politik tartışmalarla zaman harcamak, kitlesel ve eğitimci olma görevini kavrayamamak gençliğin özel isteklerine ilgi göstermemek, yararlı toplu eğlenceleri, kültürel sanatsal, sportif uğraşıları küçümsemek. Bu yanlışlar RMS'yi gençlerin kitleler halinde girdiği, sonra yine kitleler halinde ayrıldığı bir örgüt biçimine sokmuştur.» Bu uyarılarla çalışmalarını yönlendiren örgütün üye sayısı kısa sürede 150 bine ulaştı.

Tüm bu çalışmaların kalıcılığının olabilmesi için kitlelerle bağlarını sağlayacak, güçlendirecek bir yayın gençlik örgütünün vazgeçemeyeceği bir çalışmadır. Gazetenin içeriği kadar kitlelere ulaşması da önemlidir. Gençlik örgütü yayının fabrikalardaki, köylerdeki, mahallelerdeki ve okullardaki gençlik yığınlarına aksamadan ulaşabilmesi için iyi bir dağıtım şebekesi yaratmalıdır. «Gazetenin yayılması ve okunması RMS'nin bu alandaki bilinç ve aktifliğini gösteren bir barometredir.»

Örgüt her üyenin devrim kuramını, bilimsel sosyalizmin temel ilkelerini benimsemesini sağlayacak eğitimi vermek zorundadır. Bunu sağlamanın ilk yolu seminerlerdir. Yalnız seminerler üye kitlesinin yapısı ve bilinç düzeyi göz önüne alınarak hazırlanmalıdır. Üye kesimleri arasındaki genel bilgi farklılıkları da gözetilmek zorundadır. Eğitimin diğer bir önemli dayanağı da gençliğin kendi kendisini eğitmesi ve bu yönde istekli olmasının sağlanmasıdır. Bu nedenle eğitim birimleri aynı zamanda örgütlenme ve çalışma birimleri de olmak zorundadırlar. Ancak sosyalistçe yetişmede yalnızca kuramsal bilgilerle yetinilmeyeceği açıktır. Dimitrov: «Üyelerinin sorunları ile arkadaşça ilgilenmek, zor zamanlarında yardımlarına koşmak ve yol göstermek, onların yetişmelerinde çok önemlidir» demektedir.

Aynı zamanda örgüt içi disiplinin sağlanabilmesinde demokratik işleyiş ve merkezi otorite ilkelerinin kavranması önem taşır. Gençlik örgütü işçi sınıfı partisinin ideolojisini ve yolunu benimser, saflarında sapkın akımlara, çok başlılığa yer vermez.

Dimitrov: «Kararlar üzerinde saatlerce tartışılır fakat bunlar yerine getirilmez... alınan kararların uygulanıp uygulanmadığını yoklamak zorunludur. Yoklamayı yukardan aşağıya en son elemana kadar yapmak gerekir.» demektedir.

Üyelerinin gelişiminde yapabilecekleri görevlerle yükümlendirebilmeleri de çok önemlidir. Dimitrov: «İnsanlar kalem odalarında değil iş başında yoklanır. Sorun genellikle kadro bulunmamasında değildir. Sorun adam bulmak ve onları yükseltmek, herkesin gücüne ve yeteneğine uygun yer alması için yardım etme konusunda yeter derecede çaba göstermemenizdedir.»

Dimitrov'un gençlik konusunda yaptıklarında, söylediklerinde anti faşist mücadelede, gençliğin anti faşist halk cephesi temelinde birliği ve bu konuda yapılması gereken çalışmalar önemli bir yer tutar.

Dimitrov, parti saflarında ve uluslararası planda sekter tutumların mahkum edilmesinde, faşizme karşı mücadelede yeni ufuklar açılmasında önemli rol oynadı.

Dimitrov bu doğrultuda, Bulgar gençliğinin önüne, anti-faşist tek örgütün oluşturulması görevini koydu. Bulgar gençleri de kolay olmayan bu görevi başarı ile gerçekleştirdiler.

İşçi Gençlik Birliği (RMS) anti faşist gençliğin birliğinin sağlanması için yaptıkları ile dünya gençliğine zengin deneyler kazandırdı. Bu yolda RMS'nin yaptığı hatalar, kazandığı başarılar, bugün de gençlik örgütlenmelerinde önemli yeri olan deneylerdir.

Bulgaristan Gençlik Örgütü'nün deneyleri, anti faşist mücadelede farklı gençlik örgütlerinin emekçi gençliğin somut taleplerini içeren bir program doğrultusunda sosyalizme giden yolda parti doğrultusunda yürüyecek, gençliği bu mücadeleye kazanacak sosyalist özde bir gençlik örgütü çatısında birleştirilmesinin olanaklı olduğunu göstermektedir.

DENEYLERDEN GENÇLİK ÖRGÜTLENMESİNE

Bugün bu mücadeleler tarihinden kazanılan derslerle, bilimsel sosyalist ideolojinin kılavuzluğu ile, örgütlenen gençlik; dünyanın her yanından üyeleri ile milyara yaklaşan bir sayıya erişmiştir.

1900'lerden bugüne gençlik örgütlenmesinde evrensel ilkelerden vazgeçilmiş değildir. Ödün verilmeyecektir. Çünkü örgütlenmede daha ileri adımlar, daha geniş yığınları kucaklayan örgütler bu ilkelerin her an daha yetkin biçimde hayata geçirilmesine bağlıdır ve dünyanın çeşitli yerlerindeki gençler bu gerçeği çok iyi bilmektedirler.

Dün olduğu gibi günümüzde de sömürü düzeninde hiç bir çıkarı olmayan geniş gençlik yığınları, genç işçiler, köylüler, öğrenciler kendi yığınsal örgütlerinin çatıları altında sömürü düzenine, işçi sınıfı partisinin önderliğinde karşı çıkmaktadırlar.

Gençlik örgütleri üstlendikleri görevleri başarmak için örgütsel bağımsızlıklarına en titiz biçimde önem vermeleri gerektiğinin bilincindedir. Örgütsel bağımsızlığın ise kağıt üzerinden yaşama geçirilmesinin «kendine yeterliliğin» sağlanması ile gerçekleşebileceğini bilirler. Bu amaçla en geniş üye sayısına ulaşmayı ve bu üyeleri düzenli ödenti öder ve disiplinli çalışır biçimde tutmayı başarmak zorundadırlar.

Bugün de dün olduğu gibi dünyanın her yöresinde işçi sınıfı partilerinin yönlendiriciliğinde çalışan gençlik örgütleri sosyalizmi tüm dünyanın toplum biçimi yapma kavgası içinde ülkelerindeki sınıf savaşlarına katılmakta, parti yönlendiriciliğinde savaşmaktadırlar.

Dünya devrimci güçleri olan sosyalist sistem, işçi sınıfı hareketleri ve ulusal kurtuluş hareketlerinin her alanında en cesur biçimde savaşan genç işçi, köylü, emekçi, öğrenci yığınları «uğrunda savaştıkları yeni hayata» her an daha yaklaşmakta ve şimdiden «dünyanın aydınlık geleceğini» selamlamaktadırlar.

partili, çark başak'ın en iyi muhabiri, en iyi dağıtımcısı ve en iyi okuyucusudur.

TİP'E DÜŞMANLIK İŞÇİ SINIFI MÜCADELESİNE DÜŞMANLIKTIR

TİP onyedi yıldır en şiddetli saldırıları göğüsleye göğüsleye bugünlere geldi. Pek çok örgüt, pek çok «siyaset» yokolup giderken, Türkiye İşçi Partisi, önüne çıkartılan engelleri, sınıf savaşının amansızlığını yansıtan hücumları, karalama ve yoksayma gayretlerini aşa aşa yoluna devam etti; büyüdü, güçlendi.

Emperyalizmin ve sömürücü sınıfların partimiz hareketine karşı doğrudan doğruya giriştikleri hücumları bir yana bırakalım. Nice partilinin ölümü, yaralanması, linç edilmek istenmesi, türlü baskılara uğraması, partimizin örgütsel varlığına yönelmiş saldırıların sürüp gitmesi, içinde bulunduğumuz sınıf mücadelesinin, işçi ve emekçilerle sömürücüler arasındaki karşıtlığın *en açık, bilinen ve beklenilen* gerçekleridir. Cepheden gelen saldırı, ne kadar şiddetli ve acımasız olursa olsun, anlamı ve sonuçları en kolay kavranabilenidir.

Onyedi yıldır Türkiye İşçi Partisi hareketinin göğüslediği saldırılar içinde, partimize karşı «yandan» ve «arkadan» girişilen saldırılar, adeta emperyalizmin ve sömürücü sınıfların zulüm ve terörünü ikinci planda bırakacak bir yoğunlukta olmuştur. 1961'den 1978'e kadar süren dönem dikkatle incelendiğinde, Türkiye İşçi Partisi'nin, işçi sınıfı hareketini yolundan saptırmaya ve partisizleştirmeye yönelik saldırılara karşı verdiği kavganın sık sık örgütsel güç ve çalışmalarının büyük bir bölümünü bu saldırıları püskürtmeye ayırmasını zorunlu kılan bir düzeye ulaşmış olduğu ortaya çıkmaktadır. Türkiye İşçi Partisi'nin mücadele tarihi, bilimsel sosyalizmin bir temel ilkesinin —egemen sınıflara karşı mücadele ile sapmalara karşı mücadelenin birlikte yürütülmesinin zorunlu bir bütün olduğu temel ilkesinin— Türkiye koşullarında da büyük bir geçerlilik taşıdığını göstermektedir.

KÜÇÜK BURJUVA RADİKALİZMİNİN VE SOSYAL DEMOKRASİNİN DOĞRUDAN GİRİŞTİĞİ SALDIRILAR

TİP'e yöneltilen ideolojik saldırılarda, Türkiye İşçi Partisi etrafında bir düşmanlık çemberi yaratılmak istenmesinde, küçük burjuva radikalizminin ve burjuvazinin sosyal demokrat politikasının son derece önemli bir payı olmuştur. Bir sol cunta girişimine umut bağlayanlar ve CHP içinde ya da çevresinde yeralanlar, gelip geçici durumlar ve son derece kısa dönemler dışında, işçi sınıfının politik hareketine karşı dostça olmayan bir tutum içinde olmuşlardır.

Türkiye İşçi Partisi'nin kuruluşundan kısa bir dönem sonra, bu hareketi gözden düşürmek ve etkisizleştirmek için yukarda sözü edilen iki politik çizgiye mensup unsurların «Çalışanlar Partisi» adlı bir örgüt kurma girişiminde bulunmaları ile başlayan Türkiye İşçi Partisi aleyhtarı kampanya onyedi yıldır yoğunluğundan hiçbir şey kaybetmeden sürdürülegelmektedir. 12 Mart'a yakın günlerde, 5 Haziran ve 11 Aralık 1977 seçim dönemlerinde en üst düzeylere ulaşan bu kampanyanın farklı politik akımlar ve örgütler arasındaki mücadele ve eleştirinin sınırlarını kolayca aşarak bir düşmanlık kampanyasına dönüşebildiği görüldü. Küçük burjuva radikalizminin ve sosyal demokrasinin partimize karşı tutumuna 'sol ve demokratik güçlerin birliği' anlayışı değil, TİP'i yoksayma, en doğal işlevlerinden yoksun kılma anlayışı egemen olmuştur. Sömürücü sınıfların en gerici, faşist partileriyle CHP ve küçük burjuva radikalizmi arasında, TİP'e karşı ortak bir tutumda birleşme sağlanabilmiştir. 12 Mart sonrasında hangi politik eğilimleri barındırdığı bilinen Anayasa Mahkemesinde TİP hakkında alınan kapatma kararının «oybirliği» olarak ilan edilebilmesinden bugün bütün burjuva basınının TİP'le ilgili haberler için ortaklaşa bir sansürün uygulanabilmesine kadar bütün örnekler demokratik güçlerin birlik ve dayanışmasına gölge düşürücü tutumu kanıtlamaktadır.

Küçük burjuva radikalizminin ve sosyal demokrasinin TİP hareketine karşı tavrının altında işçi sınıfı çıkarlarına, bu çıkarların savunulması için bağımsız örgütlenme ve mücadeleye karşı olmak yatmaktadır. TİP'e karşı yürütülen kampanya işçi sınıfı hareketini burjuvazinin kuyruğuna takmayı, onun bir kanadı haline getirmeyi amaçlamıştır ve amaçlamaktadır. TİP düşmanlığı sınıfsal bir tutumdur, işçi sınıfına ve onun önderi olduğu tüm emekçi kitlelere karşı yöneltilmiş bir tutumdur.

KESKİN DEVRİMCİ LAFAZANLIK VE T.İ.P. DÜŞMANLIĞI

TİP düşmanlığı, bu sınıfsal niteliğine, anti-komünizmle atbaşı gitmesine rağmen, yalnız burjuva ve küçük burjuva kimliği açıkça belli olan politik hareketlerin değil, bilimsel sosyalizm etiketi altında yürütülen bazı hareketlerin de ellerinden düşürmedikleri bir «silah» olmuştur. Türkiye İşçi Partisi'ne yönelik en şiddetli saldırılar hemen hemen her zaman keskin bir devrimci lafazanlıkla birlikte yürütülmüş, küçük burjuva radikalizminin ve sosyal demokrasinin değirmenine su taşınırken 'kraldan çok kralcı' olunmuştur.

Milli Birlik Komitesi'nin 14'ler kanadına —hatta Alpaslan Türkeş'e— umutla bakılması, Talat Aydemir hareketinin ve öteki cunta girişimlerinin desteklenmesi, 12 Mart'ın reform hükümetinin alkışlanması ile Türkiye İşçi Partisi'nin revizyonist, pasifist, parlamenterist olduğu ithamları yanyana gitmiştir. CHP'nin ve lideri Ecevit'in bir umut olarak kitlelere gösterilmesi, CHP iktidarının ileri demokratik bir düzeni gerçekleştireceği, başlıbaşına bir aşama olacağı saptırması, TİP'in kurulmasının provokasyon olduğunun ilan edilmesi, genel seçimlere katılmanın bir ihanet teşkil ettiği fetvası ile tamamlanmıştır. 1971 öncesinde TİP merkezlerinin basılıp talan edilmesi, 1971 sonrasında ise Türkiye İşçi Partililerin sendikalardan, kitle örgütlerinden —hatta patronla işbirliği yapılarak işyerinden— atılması «devrimciliğin gereği» olarak gösterilmek istenmiştir.

İlgi çekici olan şudur ki, 1971 öncesinde ellerinde cuntacılık bayrağı olduğu halde TİP düşmanlığının ön saflarında yeralanlarla, 1971 sonrasında bu defa ellerinde CHP bayrağı olduğu halde TİP düşmanlığının ön saflarında yeralanlar arasında büyük bir çakışma vardır. Bunların büyük bir bölümü aynı kişilerdir. Örneğin bazı yayın organlarının sahibi olarak, «işçi sınıfının öz örgütü»nü kendine maske edip TİP'e ağız dolusu küfür yağdıran kişi, on yıl önce, ağabeylerinin yanında «Türkiye'de tek yozlaşmamış kurumun ordu olduğu, devrimci hareketin ancak ordu içinden gelişebileceği» propagandasının yayıcılığını yapmaktaydı. Örneğin, bugün «beş parti» masalını yaygınlaştırmaya çalışan, TİP'i kendilerine başhedef seçenlerle geçmişte, işçi sınıfının gücüne, öncülüğüne inançsızlığın başsorumluluğunu taşıyanların büyük bir bölümü aynı kişilerdir.

TİP'E DÜŞMANLIK İŞÇİ SINIFI MÜCADELESİNE DÜŞMANLIKTIR

TİP düşmanlığı, bir örgüte, o örgütün ideolojik-politik tutumuna, somut biçimlenişine karşı düşmanlıkla sınırlı kalmamıştır. TİP düşmanlığı, genel olarak işçi sınıfına karşı güvensizlik, parti mücadelesini işçi sınıfının kendi ideolojisi ve örgütü etrafında bilinçlendirilip mücadeleye sokulmasını reddetme, bunlara karşı düşmanlık anlayışını taşıyagelmiştir. TİP düşmanlığı anti-komünizmdir, bağımsızlık ve demokrasi için provokasyonlardan uzak bir mücadeleden, eldeki olanakların sonuna kadar kullanılmasından kaçıştır.

Bütün bir genç kuşağın TİP düşmanlığıyla, «partisiz-devrimcilik»le eğitilmeye çalışılması, sendikaların büyük bir bölümünde TİP'i kötülemenin işçilerin ideolojik şartlanması için en başta gelen bir araç sayılması, TİP düşmanlığının bu niteliğinden ötürüdür. Ve yine, geçmişte ve bugün TİP dışındaki bazı sorumlu unsurların, parti hakkındaki ayrıntı ile ilgili değerlendirmeleri ne olursa olsun, TİP'e karşı yöneltilen saldırıları göğüslemeleri, TİP hareketi karşısında dostça bir tutumu titizlikle sürdürmeleri de bundandır.

Sınıf çelişkilerinin keskinleşmesi, işçi ve emekçi kitlelerinin uyanışının alabildiğine hızlanması, TİP düşmanlığının maskesini indirmekte, ardında yatan sınıfsal özü açığa çıkartmaktadır. TİP aleyhinde en keskin kampanyaların yürütüldüğü çevrelerde bile, TİP'e yakınlaşma, TİP düşmanlığından uzak durma eğilimlerinin yaygınlaşması her şeyden önce bu sosyal ve politik gelişmelerin bir sonucudur. İşçi sınıfı devrimciliğinin, örgütlü mücadelenin TİP düşmanlığı ile bağdaşmaz olduğu TİP'e düşmanlığın işçi sınıfı mücadelesine düşmanlık demek olduğu hayatın kendisi tarafından kanıtlanmaktadır. Her türlü hesabı aşan ve aşacak olan gerçek budur.

PARTİDE ELEŞTİRİ VE ÖZELEŞTİRİ

• PARTİYİ GÜÇLENDİRİCİ, GELİŞTİRİCİ ELEŞTİRİ VE ÖZELEŞTİRİ, PARTİ ÇALIŞMALARININ SON DERECE DEĞERLİ BİR PARÇASIDIR. YANLIŞLARIN, EKSİKLİKLERİN ÜSTÜNÜN ÖRTÜRÜLMEMESİNİN, PARTİNİN DEVRİMCİ GÖREVLERİNİ ARTAN BİR BAŞARIYLA YERİNE GETİRMESİNİN EN ÖNEMLİ ARAÇLARINDAN BİRİDİR. HER KADEME VE BİRİMDE SAĞLIKLI BİR ELEŞTİRİ VE ÖZELEŞTİRİ İŞLEYİŞİNİN KURULABİLMİŞ OLMASI PARTİNİN YARINLARA GÜVENLE BAKABİLMESİNİN ÖNEMLİ BİR KOŞULUDUR.

• BOZGUNCU VE YIKICI ELEŞTİRİYLE, «KARALAMA» VE «ÇEKİŞTİRME» İLE BİLİMSEL SOSYALİST ELEŞTİRİ VE ÖZELEŞTİRİYİ AYIRAN FARK İŞTE BU NOKTADA, YAPICI VE YOL GÖSTERİCİ OLMA NOKTASINDA EN SOMUT BİR BİÇİMDE ORTAYA ÇIKAR.

İŞÇİ SINIFI PARTİSİNDE ELEŞTİRİ VE ÖZELEŞTİRİ, PARTİ İÇİNDE, PARTİNİN TÜZÜK VE KARARLARIYLA BELİRLENEN İŞLEYİŞE UYGUN OLARAK YAPILIR.

İş yapan yanlış da yapar. Parti üyeleri ve parti birimleri olarak, görevlerimizi yerine getirirken doğru olmayan kararlar aldığımız, belirli kararların uygulanmasında yanlışlara düştüğümüz, parti çalışmalarını yürütürken zamanlamada yanıldığımız yani geç kaldığımız ya da gerekenden önce harekete geçtiğimiz olur. Mücadele devam ettikçe, her gün birçok karar alıp, bunlarla ilgili çalışmalar yaptıkça yanlışlara düşmekten bütünüyle uzak durmamız mümkün değildir. Hiç yanlış yapmamanın tek yöntemi hiç iş yapmamaktır. Hiç yanlış yapmayıp köşesine çekilip beklemek bizim işimiz olmadığına göre, cevap vermek zorunda olduğumuz soru şudur: Nasıl en az yanlış yaparız ve yaptığımız yanlışların çabucak bilincine varıp, düzeltiriz?

Parti çalışmalarında yanlışlara en az düşmenin iki temel garantisi çalışmaların bilimsel sosyalizmin kılavuzluğundan en geniş ölçüde yararlanılarak yapılması ve kitle bağlarının güçlülüğüdür.

Bilimsel sosyalizm bize karşı karşıya bulunduğumuz görevlere nasıl yaklaşmamız, sorunları nasıl ele almamız gerektiğini gösterir. Felsefenin, ekonomi politiğin, bilimsel sosyalist politikanın en karmaşık, anlaşılması en zor görünen konuları bile çoğu zaman parti çalışmasının günlük sorunları ile yakından ilişkilidir.

Bilimsel sosyalizm bize dünyanın dört bir bucağında, yüzlerce hatta binlerce yıldan beri süregelen sınıf mücadelelerinin en genel tecrübelerini aktarır. İşçi sınıfının bilimi, işçi sınıfının ve tüm emekçilerin 130 yılı aşkın bir süredir her gün yeni başarılara ulaşa ulaşa sürdürdükleri mücadelenin derslerini özetler. Bilimsel sosyalizm kendi yanlışlarımızla doğruyu öğrenmemize gerek kalmadan, bu yanlışları en aza indirebilmek için başka ülkelerde mücadele içinde alınan derslerden yararlanmamızı, toplumsal gelişmenin ve sınıf mücadelesinin genel yasalarını kavramamızı sağlar.

Parti kadrolarının ve özellikle yönetici kadroların bilimsel sosyalizmin kılavuzluğundan yararlanabilme, işçi sınıfının dünya görüşünü ve evrensel deneyimlerini özümsemiş olma derecesi parti çalışmalarının başarısını doğrudan etkiler. Teoriyi kavramış ve uzunca bir süre parti çalışması içinde, bu çalışmanın deneyimlerine, bu çalışmayla yanyana gelişen politik olgunluğa sahip olarak iş yapan, karar veren, kararları uygulayan partililer en doğru yolu izleme imkanına sahip bulunan partililerdir. Bunlardan oluşan, bu tür üyeler tarafından yönetilen parti birimleri yanlışlara düşme olasılığı en düşük olan parti birimleridir. Parti içinde ideolojik çalışmanın, eğitimin, tecrübe aktarımının, yeni kadrolar yetiştirilmesinin, yöneticilerin seçiminde gösterilen titizliğin ardında hep bu temel hedefe ulaşma amacı vardır.

Bilimsel sosyalist partiler mücadele örgütleridir. Başarı ve başarısızlıkları işçi ve emekçi kitleleri bilinçlendirme, örgütleyip mücadeleye sokmada ve somut sonuçlara ulaşmada belli olur. Kitlelerden öğrenmesini bilen ve kitlelere öğretmesini bilen parti birimleri görevlerini yerine getirdiklerini söyleme hakkına sahiptirler. Öyleyse, genel olarak bilimsel sosyalist partilerin, özel olarak partimizin başarısını en üst düzeye çıkarmasının, yanlışlarını en aza indirmesinin diğer bir temel garantisi kitle ilişkilerinin yaygınlığı ve güçlülüğüdür. Parti birimlerinin görev alanlarında «Kitlelerin nabzını ellerinde tutmaları» ilkesi laf olsun diye belirtilmemiştir. Alınacak kararların alınması gereken kararlar olabilmesi, alınan kararların en uygun yöntemlerle, en hızlı bir şekilde uygulanabilmesi, yanlış yapılmışsa bunun farkedilip bir an önce düzeltilebilmesi parti ile temsilcisi olduğu kitleler arasında sıkı ve *çift yönlü* bir bağın kurulabilmesiyle mümkündür. Özellikle işçi kitleleriyle parti arasındaki bağın sıkılığı, partinin üye bileşiminde işçilerin, sanayi işçilerinin gereken yüksek bir orana sahip bulunmaları, ekonomik mücadele ile politik mücadelenin uyumluluğu, bu açıdan büyük önem taşır.

Parti kadrolarının ve tüm olarak partinin bilimsel sosyalizmin kılavuzluğundan yararlanma ve en geniş ve güçlü kitle bağlarına sahipolma bakımından ulaştığı düzey ne olursa olsun eksiklerden, gecikmelerden, yanlışlardan bütünüyle kurtulunması mümkün değildir. Üstelik, bu iki alanda ileri başarılara ulaşılması ancak zaman içinde, zorlu bir mücadelenin sonucu olarak gerçekleşebilir ve her başarı yeni ihtiyaçları birlikte getirir. Öyleyse, yanlışları nasıl hızla ve doğru bir biçimde tesbit edip, bunların giderilmesini sağlamalı? Nasıl aynı yanlışların boyuna tekrarlanmasını engellemeli? Eleştiri ve özeleştirinin nasıl bozguncuların, sınıf düşmanlarının elinde bir silah haline gelip partiyi yaralamamasını, tam tersine ona daha büyük bir güç ve etkinlik kazandırmasını sağlamalı?

Eksiklik ve yanlışları tesbit edip düzeltmenin başlıca aracı, demokratik merkeziyetçi parti işleyişinin vazgeçilmez bir parçası olan eleştiri ve özeleştiridir.

İşçi sınıfı partileri tartışma kulübü değildir; ağzı kalabalık, «doğuştan muhalif», eleştiri meraklısı kişilerin içlerini boşaltma yeri bozguncuların «yolgeçen hanı» değildir. İşçi sınıfı partileri, mücadelenin kısa zamanda çok büyük adımlar atıp, dümdüz bir yol aşacağını sanan hayalci ve kararsız unsurların, sorumsuz kişilerin sızlanma yeri değildir.

İşçi sınıfı partisi kesin, amansız bir mücadelenin, sınıf mücadelesinin örgütüdür. Karşısındaki düşmanlar örgütlüdür, kurnazdır. Aşılacak yol zahmetlidir, uzundur. Partinin yıpratılmasına, parti bütünlüğünün bozulmasına, üyeler arasındaki arkadaşlığın zedelenmesine göz yumulamaz.

Bilimsel sosyalist parti içinde yapılan eleştiri ve özeleştirinin küçük burjuva dedikoduculuğuyla, karamsarlığı ve bozgunculuğuyla ortak hiçbir yanı yoktur. Bilimsel sosyalist eleştiri ve özeleştiri partiyi zayıflatmaz, güçlendirir, partililere daha aydınlık bir bilinç ve daha büyük bir kararlılıkla çalışmalarına devam imkanı verir.

Buraya kadar belirtilenlerden anlaşılabileceği gibi, partide eleştiri ve özeleştirinin

ayırdedici ve bütün öteki ilkelere temel olan ilkesi, bilimsel sosyalist parti içinde eleştiri ve özeleştirinin *partizan* olması, diğer bir deyişle yılgınlığa ve moral bozukluğuna değil, şevke ve daha ileri bir çalışmaya götürücü olmasıdır; partiyi geliştirici, güçlendirici olmasıdır.

Eleştiri ve özeleştiri, bu temel ilkeye uygunsa yarar sağlar. Partiyi güçlendirici, geliştirici eleştiri ve özeleştiri, parti çalışmalarının son derece değerli bir parçasıdır. Yanlışların, eksikliklerin üstünün örtülmemesinin, partinin devrimci görevlerini artan bir başarıyla yerine getirmesinin en önemli araçlarından biridir. Her kademe ve birimde sağlıklı bir eleştiri ve özeleştiri işleyişinin kurulabilmiş olması partinin yarınlara güvenle bakabilmesinin önemli bir koşuludur.

Partizan olmayan eleştiri ise, tam tersine, partiye çevrilmiş bir silahtır. Ardında yatan niyet ne olursa olsun, partiyi yaralayan, partiye güveni sarsmaya yönelen, karamsarlık bulutları estirmeye çalışan eleştiri ve özeleştiri ancak sosyalizmin düşmanlarını güçlendirir. Bu nedenle, eleştiri ve özeleştirinin hiçbir özelliği ile —ne özü, ne de biçimi, dile getiriliş yöntemiyle— parti yıkıcılığı ve bozgunculuğu ile en küçük bir ilişkisi bulunmamasına en büyük titizlik gösterilmelidir.

PARTİZAN ELEŞTİRİ VE ÖZELEŞTİRİ, ÖZÜ BAKIMINDAN, YANLIŞ VE EKSİKLİKLERİN KAYNAKLARINI, ORTAYA ÇIKIŞ KOŞULLARINI ARAR VE ÖNERİCİDİR, ÇÖZÜM YOLLARINI GÖSTERİR; BİÇİM OLARAK, PARTİ İŞLEYİŞİNE UYGUN OLARAK İFADE EDİLİR, SOMUT BİR BİÇİMDE ORTAYA KONUR VE KİŞİSELLİKTEN DİKKATLE KAÇINIR.

Eleştiri ya da özeleştiri yaparken bu eleştiri ya da özeleştiriye konu olan sorunun neden ortaya çıktığı, hangi koşulların yanlışa ve eksikliğe yolaçtığı ortaya konulmadıkça yapılan iş yüzeysel kalmaya ve anlamını yitirmeye mahkûmdur. Hastalıklar birtakım sonuçlar halinde kendilerini belli ederler ama bu sonuçların ardında yatan asıl kaynaklar belirlenip hangi koşulların bu kaynakları oluşturduğu ortaya konulamazsa hastalık saptanmış olmaz.

Eleştiri ve özeleştiri yapılırken nedenlerin ve kaynakların aranması bir başka yarar daha sağlar. Bir çok durumda belirli aksaklık, eksiklik ve yanlışlar eleştiriye konu olan sorunla bağı ilk bakışta farkedilemiyecek başka sorunlarla ilişkilidir. Ya da belirli sorunlar kısa dönemde değiştirilmesi mümkün olmayan objektif gerçeklerin sonucudur. Bu tip durumlarda, kaynakların araştırılması, eleştirinin bütünüyle farklı bir açıdan ele alınmasına yardımcı olarak sorunların karmaşıklığı içinden çıkılmasına yardımcı olur.

Bir kere eksik ve yanlışların kaynakları tam olarak saptanınca, bunlara nasıl son verilebileceği de açıklık kazanır. Bu aşamada, bilimsel sosyalist eleştirinin bir başka ilkesi, önerici olma, çözüm yolunu gösterme ilkesi gündeme gelir. Çözüm önerileri bilimsel sosyalist eleştirinin kapsamı içinde en büyük yeri alır. Hatta birçok durumda, özellikle, sorunların ve kaynaklarının genel olarak bilindiği ancak tutulacak yol konusunda belirsizlik olduğu durumlarda; eleştiri ve özeleştirinin dışa açık olarak belirtildiği, iç tartışmaların objektif olarak sınırlandığı durumlarda, öneriler, eleştiri ve özeleştirinin ifade biçimi olarak değerlendirilebilirler. Amaçlanan «dünün mahkûm edilmesi» değil, yarına dünün sorunlarını aşmış olarak ulaşılması olduğu için çözüme ilişkin öneriler her koşul altında büyük bir önem taşır.

BOZGUNCU VE YIKICI ELEŞTİRİYLE, «KARALAMA» VE «ÇEKİŞTİRME» İLE BİLİMSEL SOSYALİST ELEŞTİRİ VE ÖZELEŞTİRİYİ AYIRAN FARK İŞTE BU NOKTADA, YAPICI VE YOL GÖSTERİCİ OLMA NOKTASINDA EN SOMUT BİR BİÇİMDE ORTAYA ÇIKAR.

İŞÇİ SINIFI PARTİSİNDE ELEŞTİRİ VE ÖZELEŞTİRİ, PARTİ İÇİNDE, PARTİNİN TÜZÜK VE KARARLARIYLA BELİRLENEN İŞLEYİŞE UYGUN OLARAK YAPILIR. Bu ilke parti disiplinin bir koşulu olduğu gibi, yapılan eleştiri ve özeleştirilerin sonuca ulaşmasının, yetkili kurul ve kademeler tarafından sonuca bağlanmasının da koşuludur. Parti çalışmalarıyla ilgili eleştiri ve özeleştirilerin arkadaş sohbetlerinde belirtilmesi ile görevin yerine getirildiğinin sanılması, hele hele bu tür değerlendirmelerin parti dışına taşırılması hoşgörülemez. Parti tüzüğü tüm üyelere çalışma ekibi ya da ilçe ile ilgili sorunlardan tüm partiyi ilgilendiren sorunlara kadar her konuda eleştirilerini ve önerilerini iletebilmek için belirli kanallar göstermiştir. Örneğin, Partimizde ekip toplantıları, ekip başkanları toplantıları, gerektikçe yapılan üye toplantıları, ilçe temsilcileri toplantıları, bölge toplantıları, il temsilcileri toplantıları, ilçe, il ve merkez yönetim kurulu toplantıları, ilçe, il ve büyük kongreler *tüzükle belirtilen kapsam içinde* parti sorunlarının enine boyuna ele alınabilmesine olanak vermektedir. Bunun dışında üyelerin bağlı bulundukları kademelere yazılı olarak müracaat etmeleri ve değerlendirmelerini gerekirse en üst kurula kadar iletebilmeleri imkanı vardır. Bütün bu imkanların, *her birinin parti işleyişi içindeki yeri titizlikle dikkate alınarak* gerektiğinde kullanılmasıyla yanlış yöntemlere başvurulmaksızın eleştiriler dile getirilebilir, çözüm yolu aranabilir. Bu mekanizmanın böyle işletilmesi bütün Parti üye ve birimleri için bir hak olduğu gibi aynı zamanda tüzüğün bütün Parti üyelerine yüklediği bir görevdir de.

BİLİMSEL SOSYALİST ELEŞTİRİ VE ÖZELEŞTİRİNİN BİÇİME İLİŞKİN BİR BAŞKA İLKESİ SOMUTLUKTUR. Parti içinde sorunları ortaya koyarken gevelemeye, genel terimlerle konuyu geçiştirmeye yer yoktur. Bu ilke eleştiri ve özeleştiri için özellikle geçerlidir. Tesbitler somut olarak yapılmalı, öneriler mümkünse hemen uygulamaya konulabilecek kadar ayrıntılı ve somut olmalıdır. *İçinde bulunulan koşulların sorumlulukla dikkate alınmasına dayanan, bununla biçimlenen* bir açıklık bilimsel sosyalist eleştiri ve özeleştirinin yöntemidir. İşçi sınıfı partileri gerçeklerden, açıklıktan ve bunların devrimci bir biçimde yorumlanmasından güç alırlar. Yanlışlarını, aksaklıklarını düzeltir, daha büyük başarılara doğru yollarına devam ederler.

Bilimsel sosyalist eleştiri ve özeleştirinin önemli bir ilkesi de kişisellikten uzak durmasıdır. Amaç şu ya da bu kişinin yanlışlarını ve eksikliklerini ortaya çıkarmak değil, parti çalışmalarını etkinleştirmek, bu arada tek tek partililerin daha katkılı, daha başarılı olmasını sağlamaktır. Burjuva ve küçük burjuva örgütlerindeki kişisel çekişme ve hücumların hiçbir biçimine işçi sınıfı partisi içinde müsaade edilemez. Parti birliğinin, tüm üyeler arasında gerçek bir mücadele arkadaşlığının korunup geliştirilmesi eleştiri ve özeleştirinin de başlıca hedeflerinden biri olmak durumundadır. Tıpkı «doğru»larımız, başarılarımız gibi; yanlışlarımız, başarısızlıklarımız da ortaktır. Bunlar hangi kademede, hangi parti birimi içinde ortaya çıkıyorsa o kademenin ve birimin, hatta en genelinde tüm partinin sorunları olarak ele alınmalı, giderilmesinde ilgili kişilerin kaybedilmeyip kazanılması için eldeki bütün olanaklar sonuna kadar kullanılmalıdır. İşte eleştiri de buna göre biçimlenmelidir. Özellikle her kademedeki yöneticilerin eleştirilerini dile getirirken «hot-zotçu» tavırlardan, iticilikten uzak durmaları kesinlikle zorunludur.

Aynı ilke özeleştiri için de geçerlidir. Kişiliği yokeden ya da kişisel planda kalıp, parti bütünüyle bağı kurulamıyan bir özeleştiri olsa olsa bir günah çıkartmadır. Maocular arasında ve kimi gençlik örgütlerinde özeleştirinin bazan bir komediye bazan da bir trajediye dönüşmesinin, devrimci içeriğini kaybetmesinin altında bu yanlış yatmaktadır.

MADDE 7 — Parti üyesi;

— Parti meselelerini, bağlı olduğu organ ve kuruluşta ve onun görev ve sorumluluğu çerçevesinde en geniş özgürlük, objektif ve yapıcı eleştiri havası içinde tartışır. Parti yararına doğru ve geçerli sonucun alınmasında yardımcı olur. Konu sonuca bağlanıp yetkili organlarca karar verildikten sonra, kendi karşı görüşte de olsa karara uygun davranır ve kararın yürürlüğe konup gerçeklik kazanması için bütün olanakları ile çabada bulunur.

PARTİ TÜZÜĞÜ'NDEN

çalışma ekipleri, parti yapısının temel taşlarıdır.

Demokrasi Korunup Geliştirilmelidir

Başkanlık Kurulu son politik gelişmeleri gözden geçirmiş ve hükümetin öngördüğü demokratik özgürlükleri daha da kısıtlamaya yönelik önlemlerle ilgili olarak 13.5.1978 tarihli aşağıdaki «Bildiri»nin yayınlanmasını kararlaştırmıştır:

«İşbaşına geçeli daha altı ay olmadan, iktidar öncesi vaadlerini unutarak, bunlara tam ters istikamette adım adım mesafe almaya başlayan Ecevit hükümeti, demokratik özgürlükleri daha da kısıtlayıcı yeni yeni önlemleri tezgâhlama peşindedir.

«Üzerinde koparılan büyük şamataya karşın işçi ve emekçiler lehine bir eliyle verir gibi göründüğü bazı olanakları diğer eliyle fazlasıyla geri alan yeni «vergi paketi», komisyonda parti farkı gözetmeksizin yapılan değişikliklerle bu geri alma işlemi daha da geliştirilerek görüşüledursun, son günlerde İhtisas Mahkemeleri, POL - DER'in kapatılma istemi ve son olarak ücretlerin dondurulmasına yönelik yeni beyan, girişim ve önlemler hükümetçe ardı ardına gündeme sokulmaktadır. Bu gidişle, bunları aynı doğrultuda diğer girişimlerin izleyeceği de muhakkaktır.

«Bir Milli Güvenlik Kurulu toplantısından sonra ortaya atılan ve yasal olanakları araştırılan İhtisas Mahkemeleri girişimi, vaktiyle karşı çıkılmış olduğu için doğrudan benimsenemeyen Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin daha mahçup biçimde yeniden hortlatılmasından başka birşey değildir.

«Gerçekten, anarşiyi önleme, anarşik olayları ve suçları ivedilikle yargılama bahanesi ile, aslında demokratik bir ülkede mevcut olmaması gereken siyasi suçlar için özel mahkemeler kurulması istemi Devlet Güvenlik Mahkemeleri'nin kurulma gerekçesinden farksızdır.

«Hangi amaçla olursa olsun, cinayet, yaralama, saldırı, bombalama, dinamitleme... gibi olayların özel ihtisasa ihtiyacı yoktur. Benzeri davalara mevcut Ceza Mahkemeleri bakmaktadır. Düşünce suçlarının ise demokratik bir ülke hukukunda yeri olmamak gerekir. Tabii hakim ilkesinden uzaklaştırıcı her davranışın sonuçta özgürlükleri siyasi iktidarın istemi doğrultusunda daha da kısıtlamaya yönelmesi kaçınılmazdır.

«POL - DER'i faşistlerin, MC döneminde bütün devlet olanakları zaten ellerinde bulunduğundan ayrı bir örgütlenmeye gerek duymadıkları için kâğıt üstünde ismen kurdukları POL - BİR'le birlikte kapatma girişimi de aynı doğrultuda bir harekettir. POL - DER polis topluluğuna bağlı memurların özlük haklarını korumak üzere birleşmelerinden doğmuş ve MC dönemlerinde faşizme direnen ve yasalardan yana olan memurların devamlı baskı ve kıyıma uğratılması sonucu, tabii savunma ve dayanışma güdüsüyle, tüm baskılara karşın gelişip güçlenmiş demokrat nitelikli bir dernektir. Şimdi bu derneğin faşist POL - BİR'le aynı kefeye konup birlikte kapatılma yollarının aranması, hükümetin demokrasi ile faşizmi aynı kefeye koymasından başka anlam taşımaz. Faşist şiddet olaylarını önlemeyi ilk amacı olarak sunmuş bulunan hükümetin, eğer amacında samimi ise bindiği dalı kesmesinden farksız olan bu hareket, faşizmle uzlaşma doğrultusunda sağa doğru savrulmanın boyutlarını göstermesi bakımından önemlidir. Bu girişimden sonra, sıranın öğretmen, memur, teknik elemanların örgütlendiği ve faşizme karşı mücadelede kendi kitleleri içinde önemli yeri olan diğer demokratik kitle örgütlerine geleceği bir kehanet sayılmamak gerekir.

«Hükümetin, bu tür önlem ve girişimlerinin kuşkusuz en önemlisi işçi sınıfının toplu sözleşme ve grev hakkına karşı yeni sınırlayıcı hükümler getirme istemini ortaya koyması olmuştur. Başbakan Ecevit'in Almanya gezisi öncesinde gideraya yaptığı açıklama, zaten çok sınırlı ve kısıtlı olan toplu sözleşme ve grev düzenini daha da daraltıp kısıtlama niyetinde olduğunu açıkça belli etmektedir. Sayın Ecevit'in sözleri ve ileri sürdüğü kanıtlar en ufak ciddi bir analize dayanamayacak kadar temelsizdir. Yürürlükteki yasaların kendi bakanlığı zamanında çıkmasını fırsat bilerek bu düzeni kendilerinin getirdiğini ve buna bağlı olarak devletin yüksek menfaatleri adına kısıtlamaya da hak kazandığını iddia etmekte ve işçi sınıfımızın yüzelli yıllık mücadele geçmişi ile söke söke kazandığı gerçeğini görmezden gelmektedir. Bu bir yana, asıl üzerinde durulması gereken toplu sözleşmelerde aşırı istemlerde bulunulduğu iddiasıdır ki, sendika federasyonlarının haklı olarak belirttikleri üzere, şimdiye kadar yapılabilenler enflasyon ve hayat pahalılığını, bu sözleşmelerle oldukça geriden takipten başka birşey değildir.

«Gerçekte hükümet, toplu sözleşme yoluyla elde edilebilen cüzi ücret artışlarını bile işçiye çok görmektedir. Fiyat artışlarını durduramayan, hiç değilse artış hızını yavaşlatamayan bugünkü iktidar, işçi ücretlerini dondurmaya, bunalımın ağır yükünü işçi sınıfına ve emekçi kitlelere yüklemeye hazırlanmaktadır. Böylece büyük sermayenin yıllardan beri ısrarla belirttiği istem yerine getirilmiş olacaktır.

«Defalarca belirttik; yine tekrarlıyoruz. İşçi sınıfımız ve emekçi halk yığınları eski dönemlere oranla daha bilinçli ve kararlıdır. Faturayı topyekûn işçi ve emekçilere ödeterek bunalımdan çıkılabileceğini ummak; daha yeni bunalımlara yol açmaktan başka anlam taşımaz. Politik ve ekonomik önlem ve çözümler bir bütündür. Büyük sermayeyle artan ölçülerde uyumlaşarak, kitlelerden koparak, onların özlemlerine sırt çevirerek bunalımdan çıkılamaz. Devlet kadrolarından faşistler temizlenmeli, faşist odaklar ve şiddet eylemlerinin gerçek kaynaklarının üzerine vakit geçirmeksizin yürünmeli ve bunlar dağıtılmalıdır. Bununla birlikte, faşizmin ekonomik dayanak ve kaynağını teşkil eden tekellerin gücü alınacak ekonomik önlemlerle sınırlandırılmalı, emperyalist kuruluşlardan çıkılmalı, demokrasi korunup geliştirilmelidir.

«Bütün bunları gerçekleştirecek güç de toplumda mevcuttur, çoğunluğu teşkil eden işçi sınıfı ve emekçi yığınların örgütlü birleşik gücü.»

ÖRGÜT HABERLERİ

Fatih ilçe Örgütünün Bildirisi

İSTANBUL - FATİH İLÇE ÖRGÜTÜNÜN KOCAMUSTAFAPAŞA SEMTİNİN OTOBÜS SORUNUNUN ÇÖZÜMÜ KONUSUNDA AŞAĞIDA ÖZETİNİ YAYINLADIĞIMIZ BİLDİRİYİ DAĞITTI :

«İşçi ve emekçilerin oturdukları semtlerde ulaşım için gerekli altyapının olmayışı hattâ bazen yol bile bulunmaması Belediyeye ait otobüslerin buralara kadar uzanmasını engellemektedir. Öte yandan Belediyelerin kâr amacı gütmeleri ve özel ulaşım araçlarının açığını kapatmayı gözlemeleri İşçi ve Emekçileri daha fazla masrafa sokmaktadır.

«Kapitalizmin çalışanlara dayattığı bu ve benzer işkencelerden Kocamustafapaşa halkı da nasibini almaktadır. 100.000'in üzerinde nüfusu bulunan semtimizde çalışanların büyük çoğunluğunun işyeri TAKSİM - ŞİŞLİ civarındadır. Semtimizden ora'on yerlere otobüs olmadığından işe gidiş ve dönüşlerde güçlükler çekilmektedir. Çoğu zaman vasıta bulunamamakta işe geç kalınmaktadır.»

«Semtimiz Muhtarları ile bu konuda yaptığımız müracaat ilgililerin «Olanak'arımız Elvermiyor» gibi sözde gerekçesi ile geri çevrildi. Ancak talebimiz kesin, mücadelemiz kararlı olacaktır. Bu uğurda tüm olanaklarımızı sonuna kadar kullanacağız. «ELVERMEYEN OLANAKLAR» zorlanarak KOCAMUSTAFAPAŞA - TAKSİM otobüs seferi mutlaka konulmalıdır.

«Talebimizin ivedi'iğini ve soruna karşı duyarlılığımızı ilgililere daha etkin bir şekilde duyurabilmek için açmış olduğumuz İMZA KAMPANYASI'na KATILALIM. Katılımın güçlenmesi için elimizden geleni yaparak gücümüzü birleştirelim.

«Unutmayalım sorun bizimdir. Çözecek olan da bizim Örgütlü Birleşik gücümüzdür.»

İZMİR İL YÖNETİM KURULU ÜYESİ CEM CEMİL ÖZTÜRK HALEN BUCA CEZAEVİNDE TUTUKLU BULUNUYOR

«Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır» kampanyası sırasında demokratik kitle örgütlerince İzmir'de NATO Komutanlığı önünde düzenlenen basın toplantısında gözaltına alınan ve daha sonra tutuklanan arkadaşımızın tutukluluğu sürüyor. Üst Mahkemeye yapılan tutukluluğa itiraz reddedildi. Henüz hiç duruşmaya çıkarılmayan arkadaşımızla ilgili olarak görevlendirilen Parti üyesi Avukat arkadaşlarımız gerekli bütün girişimlerde bulunuyorlar.

Şişli ilçe Örgütünün Bildirisi:

İSTANBUL - ŞİŞLİ İLÇE ÖRGÜTÜ HİSARÜSTÜ SEMTİNİN OTOBÜS SORUNUNUN ÇÖZÜMÜ KONUSUNDAKİ ÖNERİLERİNİ BİR BİLDİRİYLE SEMT HALKINA DUYURDU. BİLDİRİ ÖZETLE ŞÖYLE : HİSARÜSTÜ HALKININ OTOBÜS SORUNU ÇÖZÜMLENMELİDİR!

Kentlerimizin hızlı ve çarpık büyümesi, kent içi ulaşımını da çıkmazlara sokmaktadır. İşçi ve emekçilerin oturdukları gecekondularda gerek yolların yetersiz oluşu, gerekse belediyelerin kâr amacı gütmesi sonucunda emekçilerin işlerine gitmeleri her sabah bir işkenceyle başlamaktadır. Sabahın erken saatlerinden itibaren karda, yağmurda duraklarda bekleyenler bazen otobüslere dahi binemedikleri gibi birçoğu işlerine veya en yakın merkezi yere yürüyerek gitmek zorunda kalmaktadırlar.

- **ETİLER OTOBÜS DURAĞI HİSARÜSTÜ SON DURAĞA ALINMALI,**
- **HİSARÜSTÜ - LEVENT ARASI BİR KADEME SAYILMALI VE 2.— TL. OLMALIDIR.**
- **HİSARÜSTÜ SON DURAĞA KAPALI DURAK YAPILMALIDIR...**

Çıkarlarımızın en kararlı savunucusu, işçi sınıfımızın Bilimsel Sosyalist Partisi TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ, kapitalist düzenin çıkmazlarından biri olan ulaşım sorununun çözümü için üstüne düşeni yapacaktır. Bu çabayı sürdürürken de tüm sorunlarımızın gerçek çözümünün, kapitalizmin yıkılması, işçi ve emekçi sınıfların iktidar olmasıyla sağlanacağını unutmayacaktır.

ADANA'NIN KADİRLİ İLÇESİNDE TUTUKLANAN İLÇE BAŞKANIMIZ VE ARKADAŞLARI SERBEST BIRAKILDI

Faşistlerin Kadirli ilçesinde lise öğrencilerine saldırmaları ve arkasından da ilçede terör havası yaratma çabaları üzerine gelişen olaylar üzerine, olayları İlçe Başkanımız Hazım Agah Müftüoğlu ve Parti üyesi Mehmet Tunçbilek ile içlerinde Kadirli CHP Gençlik Kolları Başkanının da bulunduğu 8 kişiyi gözaltına aldı. Daha sonra tutuklanan arkadaşlarımızın Avukatlığını Adana İl Başkanı Ceyhun Can üslendi.

Bir ay kadar tutuklu kalan Partililer ve CHP'liler duruşma sonucunda tahliye edildiler. Tutuksuz olarak yargılanmaları sürdürülecek olan arkadaşlarımız Parti çalışmalarına daha da kararlı olarak devam ediyorlar.

AMASYA İL SEKRETERİ VE MERKEZ İLÇE SEKRETERİ ARKADAŞLARIMIZ BİR AYLIK TUTUKLULUKTAN SONRA SERBEST BIRAKILDI

«Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır» kampanyası sırasında afişleme yaparken gözaltına alınan arkadaşlar, bu olaydan kısa bir süre sonra da «polise mukavemet» gerekçesiyle tutuklandılar. Parti yöneticisi iki arkadaşımızla birlikte aynı gerekçeyle CHP üyesi bir arkadaşları da tutuklandı. Arkadaşlarımızın tutuklanma kararına üst mahkemede itiraz edildi. Konuyla ilgili olarak görevlendirilen Giresun İl Başkanı Şansal Dikmen, Samsun İl Başkanı Tamer Erdoğan ve Ankara üyesi Çetin Güler arkadaşlarımız Avukat olarak Amasya'ya gittiler. Tutuklu arkadaşlarımızın kararlı tutumu ve avukat arkadaşlarımızın düzenlenmek istenen provokasyonu bozdu ve arkadaşlarımız serbest bırakıldılar.

Parti Yayınları

1. TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ PROGRAM VE TÜZÜĞÜ (4. basım) — 10.00 TL.
2. TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ TÜZÜĞÜ — 2.50 TL.
3. DEMOKRASİ BİLDİRGESİ (3. basım) — 3.00 TL.
4. GÜNCEL GÖREV (Tükendi) — 1.00 TL.
5. YOLUMUZ AÇIK OLSUN (Tükendi) — 4.00 TL.
6. HER NE PAHASINA BİRLİK DEĞİL — 2.50 TL.
7. 12 EKİM 1975 SEÇİMLERİNDE TAVRIMIZ (Tükendi) — 1.00 TL.
8. SELAM TÜRKİYE'NİN AYDINLIK GELECEĞİNE (Tükendi) — 5.00 TL.
9. MC DÜŞÜRÜLMELİDİR — 6.00 TL.
10. İŞÇİ SINIFININ ULUSLARARASI DAYANIŞMASI VE 1 MAYIS — 2.50 TL.
11. PARTİMİZ GÖREV BAŞINDADIR — 5.00 TL.
12. YAŞASIN ŞİLİ VE TÜRKİYE HALKLARININ KARDEŞÇE DAYANIŞMASI — 3.00 TL.
13. BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ, SOSYALİZM İÇİN İLERİ
14. SAYILARLA TÜRKİYE — 7.50 TL.
15. TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ 1. BÜYÜK KONGRE TUTANAĞI — 35.00 TL.
16. ÖRGÜTLÜ BİRLEŞİK GÜÇ YENİLMEZ (Tükendi) — 3.00 TL.
17. YEREL YÖNETİMLER DEMOKRATİKLEŞTİRİLMELİDİR — 5.00 TL.
18. ULUSAL BAĞIMSIZLIK İÇİN NATO'YA HAYIR — 15.00 TL.

III. Merkez Semineri Yapılıyor

III. Merkez Semineri 29 Mayıs 1978 Pazartesi günü ile 3 Haziran 1978 Cumartesi günleri arasında Ankara'da yapılıyor. Konu ile ilgili genelge 6.5.1978 tarih ve 256 sayı ile örgütlerimize gönderildi.

III. Merkez Semineri'nin konuları, Program ve Tüzük açıklamaları olarak saptandı. Seminerin son günleri de Merkez Büro Sekreterleri ile «söyleşi» olarak ayrıldı.

1975 yılı 1 Mayıs'ında yeniden kurulmasından bu yana üç yılı aşkın bir süredir, gelişip, güçlenen partimiz saflarında işçi sınıfı ideolojisinin arılığını koruma, örgütü ideolojik ve politik olarak geliştirme yolunda tüm olanakları kullanarak elden gelen çaba gösterilmeye çalışıldı. Bu üç yıl içinde düzenli bir haftalık yayın, önceleri onbeş günlük çıkarılan daha sonra aylığa dönüştürülen merkez yayını, iki ayda bir çıkarılan teorik yayın ve nihayet onbeş günde bir çıkarılan kitle yayını ulaşılan mesafenin somut göstergeleri olarak ortadadır. Ayrıca bu yayınların niteliğinin gitgide yükselmesi, etkinliğinin artması ve kendi alanlarında vazgeçilmez hale gelmeleri başarının bir diğer göstergesi olmaktadır.

Bu üç yıl içinde karşılaştığımız somut sorunlara açıklık getirmek amacıyla yayınlanan ve sayısı 18'i bulan süresiz yayınlar Parti'nin ideolojik ve politik mücadelesi içinde başlıca donanımları olmuştur.

Parti saflarının bilimsel sosyalist ideolojiye dayalı yetkinliğinin arttırılması ve bu ideolojisinin sapmalara karşı arılığının korunması amacıyla yayınların yanı sıra, çalışma ekiplerinden başlayıp Merkez Seminerlerine kadar uzanan eğitim çalışmaları ağı da gitgide gelişiyor.

PARTİ ÇALIŞMASININ TEMELİ PROGRAMDIR

Partinin ideolojik ve politik çalışmalarının temeli Parti Programıdır. Parti Programı, somut mücadele hedeflerini ve mücadele perspektifini göstermesi açısından, aynı zamanda bir eylem programıdır. Partinin, olaylara bakışı ve olayları yorumlayışı ile çözüm önerileri ve tüm eylemi, için temel belge programıdır.

Parti programı aynı zamanda Parti'nin ideolojik konumunun da bir göstergesidir. Parti'nin dünya görüşü, bütünüyle programın içine emdirilmiştir. Uluslararası durum, partinin dünya devrimci güçleri içindeki yeri, partinin enternasyonalist görevleri, ulusal düzeyde sınıfların karşılıklı konumu, temel devrimci gücün saptanması, ittifaklar sorunu, egemen sınıflar içindeki ayrılıklar ve mücadele stratejisi programın çatısını oluşturur. Bu çatının bütünlüğü içinde Parti'nin uzlaşmasız ideolojik tutumu yanı sıra sapkın görüşler karşısındaki tavrı, ortaya konur.

Tüm bu nedenlerle parti programı partinin sınıfsal niteliğinin en temel göstergelerinden biridir. Parti, programında bu niteliğini en açık ve yalın bir biçimde ortaya koyar. Programdaki açıklık ve somutluk, partinin ideolojik tutumunun ve somut görevleri ile mücadele prespektifinin tartışmasız bir biçimde saptanması için bir zorunluluktur. Bu açıklık ve somutluğun birinci nedeni ideolojik tutumunun tartışmasız bir biçimde ortaya konmasıdır. Buradaki açıklık, ideolojik tutuma «işaret» edilmesi değil, her anlama çekilebilecek «yuvarlak» tanımlar değil, ideolojik mücadele hattının tüm boyutlarıyla ortaya konmasıdır. Program bu anlamda kısa ve öz, gene bu anlamda kesin ve açıktır.

Açıklık ve somutluğun diğer nedeni, mücadele hedeflerinin hiç bir yanlış anlamaya meydan vermeden belirtilmesinin zorunluluğudur.

Parti programı, örgütün bilimsel sosyalist ideolojisi ile dünya devrimci güçleri içindeki yerini ve somut mücadele hedeflerini belirtmekle yetinemez. Bugünden yarına ne yapacağını bilemeyen bir hareket, yarını «sloganlarla» tanımlamaya çalışan bir parti, her zaman ve çok kolay yolunu şaşırır. O nedenle parti programının bir diğer özelliği de, mücadele perspektifini, yani bugünden yarına neyi nasıl yapacağını açıklıkla belirtilmesidir. Bu nedenle sosyalist hareketin perspektifi «hele o gün gelsin düşünürüz» gibi bir anlayıştan uzak olarak, bugünden gündemimizdedir. Kaldı ki günümüz koşullarında kitleler içinde sosyalizmin tanıtılmasının en önemli bir aracı da sosyalist dünyanın başarılarının sergilenmesidir. Sosyalist ve emperyalist - kapitalist dünyanın karşılıklı olarak her alandaki somut konumunun ortaya konması; kapitalizmin mahkûm edilmesi için propaganda ve ajitatasyon çalışmalarında son derece önemli veriler ortaya koymaktadır.

Sosyalist bir gelecek ve kazanımları, bu kanıtlarla daha bugünden elimizin altındadır. Dolayısıyla mücadelemizin en uzak hedefleri bile güncel hedefler olarak belirmektedir.

Parti programının bu geniş mücadele ufku, sapmalara karşı mücadelede de hayati bir önem taşımaktadır. Çünkü sapmalar sadece günlük, somut çarpıtmalar değil aynı zamanda geleceği de çarpıtan akımlardır. Partinin burjuvaziye ve sapmalara karşı mücadelesindeki bütünlük ve açıklık için parti programının da bu bütünlük ve açıklığa sahip olması zorunludur. Dolayısıyla program, burjuvaziye karşı olduğu kadar sapkın akımlara karşı da partinin ve parti üyelerinin elinde en temel mücadele aracıdır.

İKİNCİ TEMEL BELGE: TÜZÜK

Partinin programı kadar önemli diğer temel belgesi de tüzüğüdür. Çünkü parti tüzüğü programda gösterilen mücadele hedeflerinin yaşama geçirilebilmesi için gerekli örgütlenme yapısını gösterir. Tüzük, Partinin örgüt ve işleyiş ilkelerinin anayasasıdır. Gene Tüzük, Parti'nin sınıfsal niteliğinin bir göstergesidir. Partinin programıyla çizilen ideolojisi ve mücadele hedefleri Tüzüğüyle hayata geçirilir.

Bu nedenle parti tüzüğü bilimsel sosyalist ideolojinin örgütlenme biçimidir. Geçmiş dönemlerde uluslararası işçi sınıfı hareketinde «parti tüzüğü» üzerinde yapılan tartışmaların parti hareketinde sapmaların açığa çıkmasına, bölünmelere yol açtığını düşünürsek, parti tüzüğünün ideolojik bir belge olarak önemi daha da ortaya çıkar.

Parti tüzüğü, bilimsel sosyalist demokratik merkeziyetçi anlayışın yaşama geçirilme biçimidir.

Partinin amaç ve karakteri örgütlenme biçimi, organların görev ve sorumluluk alanları, üyelerin hak ve görevleri parti tüzüğünün sınıfsal içeriğini göstermesi açısından temel nirengi noktalarıdır.

İşte tüm bu nedenlerle Partiye üye olmak için müracaat eden, *«Tüzük ve programınızı okuyarak benimsedim. Partinize üye olmak istiyorum. Dileğimin kabulünü rica ederim.»* diyerek üye giriş fişini imzalar. Yani partiye girebilmek için temel şart tüzük ve programı benimsemektir.

Ne var ki, tüzük ve programın benimsenmesi, partiye müracaat eden kişinin bilinç seviyesi ile orantılıdır. Tüzük ve programı okuyarak partiye müracaat eden kişinin daha sonraları, hatta bütün bir parti yaşamı boyunca sürekli başvuracağı temel belgeler yine tüzük ve program olacaktır. Üyenin ideolojik ve politik yetkinliği arttıkça, tüzük ve programın içeriği konusundaki görüşleri de gelişecektir.

Partinin tüzük ve programını kavramak öncelikle bu belgelerin dayandığı bilimsel sosyalist dünya görüşünü kavramakla olanaklıdır. Aksi takdirde örneğin tüzük görevler ve sorumlulukların alt alta sıralandığı kuru bir maddeler yığını olarak görülebilir. Tüzük ve programı anlamak neyin neden, nasıl, ortaya konduğu ya da formüle edildiğini kavrayabilmektir.

Parti üyesi parti eylemi içinde kendini geliştirdiğine göre, tüzük ve programı da parti eylemi içinde derinlemesine kavramak olanağına kavuşacaktır.

Partimiz yeniden kurulalı üç yılı geçti. Bu üç yıl içinde başta da belirtildiği gibi yapılan çeşitli eylemler, çıkarılan yayınlar, eğitim çalışmaları her birimizin ideolojik ve politik yetkinliğimizin artmasını sağlarken, parti tüzük ve programına bakışaçımız, bu iki temel belgenin içeriği ve dayandığı dünya görüşü yani bilimsel sosyalizm konusunda ileri düzeyde bilinç birikimlerimiz oldu. Parti program ve tüzüğü konusunda daha kapsamlı bir çalışma yapabilecek olgunluğa ulaştık.

İşte bu nedenlerle III. Merkez Semineri'nin konusu Program ve Tüzük açıklamaları olarak seçildi. Bugüne kadar yaptığımız seminerler ve tüm eğitim çalışmaları da esasında aynı anlayış içinde ele alınıp işlenmişti. Şimdi daha doğrudan Tüzük ve Program konusuna giriyoruz. Elbette III. Merkez Semineri bu konudaki çalışmalarımızın ne ilki ne sonu olacaktır. Bundan sonraki çalışmalarımız da aynı temel üzerinde gelişip yükselecektir.

III. Merkez Semineri için örgütlere çağrı yapıldığında «semineri örgütlere yansıtabilecek nitelikte üyelerin görevlendirilmesi» istendi. Çünkü partide kadrolaşmanın amacı üyelere bu kadrolarla bilinç ve deney aktarımını sağlamak ve böylece partinin bir bütün olarak gelişmesini sağlamaktır.

III. Merkez Semineri'ni konunun önemi de gözönüne alınarak, Başkanlık Kurulu ve Merkez Yönetim Kurulu üyeleri sunacaklar. Ayrıca Seminerin son günlerinde Merkez Bürolarının Sekreterleri kendi görev alanlarına ilişkin olarak seminere katılan arkadaşlarımızla sorunlarımız, bu sorunların aşılması ve mücadele perspektifimiz konularında aydınlatıcı söyleşilerde bulunacaklar.

Seminere katılacak arkadaşlarımızın, seminerin yararlarını olabildiğince arttırabilmek için önceden ve bir kere daha tüzük ve programımızı okumaları büyük önem taşımaktadır.

İl Temsilcileri Toplanıyor:

Parti Basınını Güçlendirelim

İl Temsilcileri toplantısı genişletilmiş olarak 4 Haziran 1978 Pazar günü Ankara'da toplanıyor.

İl Başkanı ve sekreterleriyle birlikte ilçe Başkanları ve ismen çağrılı Parti üyelerinin katılacakları toplantıda Parti Yayınlarının durumu gündemin tek maddesi. Parti yayınlarının tümünün topluca değerlendirileceği, yayınlara ilişkin çeşitli sorunların tartışılacağı bu toplantıda Merkezin sunuşlarının yanı sıra örgüt temsilcileri de görüş ve önerilerini açıklayacaklar. Bütün il ve ilçelerimiz kendi örgütlerinde Parti yayınlarının satış, abone, dağıtım durumlarını gösteren listeler hazırlıyorlar. Yayınların daha düzenli satılması ve dağıtılması ile satış ve abone sayılarının artırılmasına ilişkin aldıkları önlemleri, karşılaştıkları sorunları ve buldukları çözüm yollarını da raporlarına yazacak olan yerel örgüt yöneticilerimiz bütün Parti yayınlarının ancak bütün partililerin örgütlü ve bilinçli katkılarıyla başarıya ulaşacağını biliyorlar.

Parti örgütünde ideolojik birliğin pekiştirilmesi, partililerin eğitimi, Partinin örgütlenmesinin geliştirilmesi, etkinliğinin artırılması için Parti yayınlarının içeriği, biçimi kadar yaygınlığı; en geniş kitlelere ulaşması da gerekli. Çeşitli dağıtım zorlukları ve engeller düşünüldüğünde bu konuda da görev Parti örgütlerine düşüyor. Kurulduğundan bu yana her geçen gün adım adım yayın eylemini geliştiren Partimiz bugün süreli ve süresiz yayınlarıyla ve partililerin yayınladıkları dolaylı yayınlarla zengin bir Parti Basınına sahip. Haftalık, 15 günlük, aylık ve iki aylık süreli yayınlarla sayıları yirmiye varan süresiz yayınlarımızın baskı sayıları da önemli miktarları buluyor. Parti örgütlerimiz bu İl Temsilcileri Toplantısı için yapacakları hazırlık çalışmalarında kendi örgüt birimlerinde yayınların satılması, satış bedellerinin geciktirilmeksizin ve eksiksiz olarak ulaştırılması konusunda ortaya çıkan aksamaları bir kez daha inceleyecekler. Bu aksaklıklardan kısa dönemde ve daha kolayca çözümlenebilecek olanlarını bu çalışmalar sırasında çözümleyerek İl Temsilcileri Toplantısına gelecekler.

Parti yayınlarının bugünkü sorunlarını çözmek, daha güçlü ve etkin bir Parti basınına ulaşmanın ön şartıdır. Parti Genel Merkezimizin hedeflediği yeni açılımların gerçekleştirilmesi için alınacak önlemlerin de ele alınacağı toplantıdan Parti Yayınlarımız, Partimiz daha güçlenmiş olarak çıkacak.

Partimizin 3. Kuruluş Yıldönümü ve 1 Mayıs İşçi Bayramı Kutlandı

1 Mayıs günü İstanbul'da DİSK tarafından düzenlenen 1 Mayıs gösterilerine, Partililer, üyesi bulundukları kitle örgütlerinin flamaları altında geniş biçimde katıldılar.

Bunun yanısıra, Partimizin üçüncü kuruluş yıldönümü de, 1 Mayıs günü ve onu izleyen hafta, Parti örgütünün düzenlediği toplantılarla kutlandı.

Çeşitli illerde ve ilçe lokallerinde düzenlenen toplantı ve seminerlerin yanı sıra, bazı örgütlerimizce kapalı salon toplantıları da yapıldı.

Toplantılara katılan Parti merkez ve yerel yöneticileri, 1 Mayıs'ın anlamı ve Partimizin 3. Kuruluş yıldönümüne ilişkin konuşmalar yaptılar. Toplantılarda, koro ve folklor gösterilerinin yanı sıra, Partimizin hazırlamış olduğu çeşitli filmler de gösterildi.

6 Mayıs günü Bursa'da yapılan toplantıda, Genel Sekreter Nihat Sargın konuştu.

İl ve İlçe örgütlerimizin düzenledikleri seminerlerde de Partimizin 3. kuruluş yıldönümü ele alındı.

Eğitim Çalışmaları Sürüyor

İl ve ilçe örgütlerinin yürüttükleri eğitim çalışmalarının yanında birçok ilimizde Merkez Eğitim, Bilim ve Araştırma Büromuzca planlanan eğitim toplantıları yapılıyor. Genel Merkezce görevlendirilen arkadaşlarımızın sundukları eğitim çalışmaları sürdürülecek. Zonguldak, Antalya, Muğla, Adana, İçel, Kayseri, İzmir illerimizdeki çalışmalar programın ilk bölümünü oluşturuyor. Bu illerimizin bir kısmında toplantılar yapıldı. Bir kısmında da önümüzdeki haftalarda yapılacak. Diğer il örgütlerimizde de aynı çalışmaların yapılması planlanıyor.

Çalışma Ekipleri Genelgesinin Tartışılması Mayıs Ayı Sonuna Kadar Uzatıldı

Çalışma ekipleri genelgesinin 6 numaralı genelge ile örgütbirimleri ve çalışma ekipleri arasında tartışılması ve hazırlanacak raporların üst kademelere iletilmesi istenmişti. Araya giren «Ulusal Bağımsızlık İçin NATO'ya Hayır» kampanyası dolayısıyla yoğun bir çalışma içinde bulunan örgütümüzün genelgenin gereğini yerine getirmek için yeterli zamanı bulamadı. Bu konuda Genel Merkeze yazılı ya da sözlü olarak başvuran örgütlerimizin istemlerini gözönünde tutan Başkanlık Kurulu raporlarının Genel Merkeze iletilme süresinin Mayıs ayı sonuna kadar uzatılmasını kararlaştırdı.

11 numaralı genelge ile örgüte duyurulan uzatma kararına göre örgütlerimiz bu konudaki çalışmalarını yoğunlaştırdılar. Raporların eksiksiz olarak bütün örgüt birimlerinden gelmesi; en küçük bir deneyin, gözlemin ve önerinin bile değerlendirilebilmesi olanağını verecek.

Çalışma ekiplerinden başlayarak bütün Parti birimleri bunun bilincinde olarak Parti örgütünün temel taşları olan çalışma ekiplerinin gelişmesine katkıda bulunmak için çaba gösteriyorlar.

Anti Demokratik Eğilimlerin Kaynağına Yönelinmelidir

Örgüt Bürosu Sekreteri Can Açıkgöz, verdiği demeçte doğuda geliştirilmeye çalışılan provokasyon ortamının Elazığ'da yeni oyunlar hazırlanarak tırmandırılmaya çalışıldığını belirtti:

«Faşizm heveslilerinin tertipleri ve terörist hareketler yurdun dörtbir yanında tırmandırılırken bazı illerin hedef olarak alındığı anlaşılmaktadır. Özellikle Doğu bögesinden seçilen bu illerde yaratılan olaylarla yurdun tümünü kapsayacak karanlık bir rejimin tezgâhlanması planları yapılmaktadır.

«Malatya'dan sonra bu tür tertip ve provokasyonların sahneye sürüleceği ikinci il olarak Elazığ'ın seçildiği görülmektedir. Mayıs ayının ilk 15 gününde Elazığ'da yaratılan olaylarda 3 kişi öldürülmüş, 17 kişi, bir bölümü ağır şekilde, yaralanmış ve bazı evlere patlayıcı maddeler atılmıştır. Asıl önemlisi yaratılan bu olaylarda kullanılmaya başlanan yöntemlerin niteliğidir. Kahve gibi herkesin girip oturabileceği yerlere, belirsiz kişilerden oluşan topluluklara yaylım ateşleri açılmaktadır. Ölenler «sağcı» veya «solcu» olarak bilinen kişiler olabilmektedir.

«Bu tür yöntemler profesyonel kışkırtıcılara, ajanlara kullandırılan yöntemlerdir. Elağız'da MC döneminde yaratılan ortam bu tür provokasyonların zemini olarak kullanılmaktadır. Önümüzdeki günlerde bu tertiplerin tırmandırılması «sol» görünümlü olanları dahil yeni yeni provakasyonların tezgâhlanması beklenebilir.

«Elazığ'daki gelişmeler üzerinde dikkate durulmayı gerektirecek niteliktedir. Ayrıca unutulmamalıdır ki, faşizme yönelik tertip ve provokasyonları önlemenin yolu, MC döneminde devlet kadroları içinde oluşturulan mihrakların yerlerinden sökülüp dağıtılmasında kararlı bir tutum içinde olmak ve anti-demokratik eğilimlerin kaynağına yönelmektir.»

Gençlik Gelecektir Gelecek Sosyalizmdir

19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı dolayısıyla Haberalma, Propaganda ve Basın Bürosu Sekreteri Gündüz Mutluay, Basına bir demeç verdi.

«Emperyalizme karşı verilen kurtuluş savaşı sonunda ulusal bağımsızlığını kazanan Türkiye işbirlikçi burjuvazi tarafından yeniden emperyalizmin ekonomik, siyasi ve askeri baskı ve sömürüsü altına sokulmuştur. Ülkenin emperyalizmin boyunduruğu altına sokulmasının acıları bugün daha iyi anlaşılmaktadır.

«Yurt savunmasını Amerika'nın istek ve çıkarlarına bağlayan, ülkeyi NATO'ya sokan, ikili anlaşmalar imzalayan ve topraklarımızda Amerikan üsleri kurduran işbirlikçi, büyük burjuvazidir.

«Son politik gelişmeler Türkiye İşçi Partisi'nin 1961'den beri savunduğu, uğrunda mücadele verdiği görüşleri bir kere daha doğruluyor. TİP, ulusal bağımsızlık ile NATO üyeliğinin, ikili anlaşmaların, Amerikan üslerinin bağdaşamayacağını ısrarla savunmuştur. Geniş işçi ve emekçi yığınlarının vazgeçilmez istekleri bunlardır. TİP bu taleplerin kararlı savunucusu, yılmaz savaşçısıdır. Bağımsızlık yolunda mücadelede, NATO kampanyalarında yöneticileri, üyeleri tutuklanmış, hapislere atılmış; işbirlikçi, faşist kurşunlarına hedef olmuştur.

«Gençlik ve Spor Bayramı» olarak anılan 19 Mayıs da emperyalizme ve faşizme karşı aydınlık yarınlar için mücadele eden gençliğimize yöneltilen faşist saldırı ve cinayetler, bağımsızlığa, demokrasiye ülkenin geleceğine yöneltilmiş saldırılardır. Gençlik gelecektir, gelecek sosyalizmdir.

«Türkiye İşçi Partisi bu aydınlık gelecek için yürüttüğü mücadeleye yılmadan devam edecektir.»

DÜZELTME

ÇARK BAŞAK'ın 3 (47). sayısında yayınlanan «3. Yılda Parti Merkez Yönetimi» başlıklı yazıda Genel Başkan Behice BORAN'ın özgeçmişinde bir yazım hatası olmuştur.

Genel Başkan BORAN, 1948'deki yargılanması sonunda 15 ay hapse mahkûm edilmemiştir. Bu yargılanmanın sonunda hüküm giymeyen BORAN, daha sonra, yazımızda da belirtildiği gibi 1950'de 15 ay hapse mahkûm edilmiştir. Özürle düzeltiriz.

ÇARK BAŞAK

YIBA ÇARŞISI TİP'İN TARİHİNDE DEĞERLİ BİR ANIDIR

Geçtiğimiz günlerde birçok yurttaşımızın ölümüyle sonuçlanan büyük bir yangın geçiren YIBA Çarşısı Türkiye İşçi Partisi'nin tarihinde önemli bir anısal değere sahipti.

Parti'nin iç ve dışında ortaya çıkan sapmalara karşı verdiği uzun mücadele sonunda arınmanın ve işçi sınıfının bilimsel sosyalist partisi olma niteliğinin netleştiği 4. Büyük Kongre YIBA Çarşısında yapılmıştı. 29, 30, 31 Ekim 1970 günleri yapılan Büyük Kongre 1961 - 1971 dönemi Türkiye İşçi Partisi'nin son kongresi olmuş, 20 Temmuz 1971'de Parti kapatılmıştı.

TİP haberleri

1961 - 1971
Türkiye İşçi Partisi Tarihinden:
NATO'YA HAYIR KAMPANYASI - 1968

Türkiye İşçi Partisi bugün olduğu gibi 1961 - 1971 döneminde de bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin öncüsü idi. Birçok sorunu Türkiye'nin gündemine getiren; işçi ve emekçi kitlelerce benimsenmesini sağlayan TİP emperyalizme karşı mücadelenin de öncülüğünü sürdürdü. Parlemento içinde ve dışında emperyalizme karşı mücadeleyi örgütleyen Türkiye İşçi Partisi bu alandaki sürekli eyleminin yanında zaman zaman kampanyalar da açtı.

Genel Yönetim Kurulu'nun 3 - 4 Şubat 1968 tarihli toplantısına sunduğu raporda Genel Sekreter Nihat SARGIN, NATO'dan çıkmak için başlatılan kampanyayla ilgili çalışmaları şöyle özetliyordu:

«... NATO'dan çıkmak için yeni ve somut hedefli bir kampanyaya daha girişmiş bulunuyoruz. Genel Merkezde, Merkez Yürütme Kurulu'na bağlı olarak kurulan ve kampanyayı yurt ölçüsünde dirije ve organize edecek olan Merkez Komitesinin yanısıra, görev verilen birçok illerimizde de aynı şekilde komiteler kurulmuş ve faaliyete geçmiştir [illegible]kişehir'de ve Ankara ilçelerinde konu ile ilgili bildiriler dağıtılmakta, Ankara ve İstanbul'da, büyük halk mitinglerine başlangıç olmak üzere kapalı salon toplantısı hazırlıkları yapılmaktadır.»

«TİP HABERLERİ» dergisinin 16 Şubat 1968 tarihli 7. sayısında NATO'ya Hayır Kampanyası'yla ilgili Parti örgütlerince yürütülen çalışmalarla ilgili haberler yer alıyor:

«Bağımsızlıktan yana tek siyasi parti olan TİP'in yürütmekte olduğu NATO'ya Hayır Kampanyası başarı ile sürdürülmektedir. TİP Teşkilatının gayet bilinçli şekilde yürüttüğü kampanya, olumlu etkiler yaratmaktadır. Dağıtılan bildiriler halkın gerçekten ilgisini çekmekte ve köylere kadar ulaşan bildirilerle Türkiye'nin NATO içinde kalmakta devam etmekle, Üçüncü Dünya Savaşı'nda ilk kurban olacağı açık - seçik anlatılmaktadır.

Merkez Komitesi'ne paralel olarak, Ankara, İstanbul, İzmir, Adana, Ordu, Eskişehir, Zonguldak gibi çeşitli illerimizde il komiteleri kurularak faaliyete başlamışlardır.

Çeşitli İl Yönetim Kurullarının düzenlediği bildiriler üyeler eliyle bütün ilçelerde dağıtılmaktadır. Ayrıca sömestr tatili dolayısıyla memleketlerine dönen genç öğrenci kardeşlerimiz de, bildirileri, kendi il ve ilçelerinde dağıtmaya devam etmektedirler.

Bildirinin dağıtılmasından hoşlanmayan, fakat kanuna aykırı olmayan bildiri dağıtımını engelleyemeyen iktidar, çeşitli yerlerdeki AP militanlarını şikayet ettirerek bildirileri toplatmak istemiş, Ankara'nın bazı ilçelerinde ve Akhisar'da bildiri dağıtan arkadaşlarımız karakola celbedilmişlerdir.

Ancak, Amerika'ya bağlı çevrelerin telaşı para etmemekte, emekçi halkımız, kampanyayı heyecanla desteklemektedir.

Kampanyaya, önümüzdeki günlerde hız verilecektir.»

ANKARA'DA

TİP Ankara İl Başkanlığı'nın, «NATO'ya HAYIR» Kampanyasıyla ilgili olarak dağıttığı bildiride; Türkiye'nin NATO ve ABD ile bağımlılık ilişkileri anlatılmakta ve şöyle devam edilmektedir:

«... Vietnam halkına hergün binlerce ton bomba yağdıran, silah tüketicisi, talancı, sömürücü; dünya barışını hergün tehdit eden, geri kalmış ülkelerin baş belası, SALDIRGAN AMERİKA ile aynı safta kalamayız.

NATO'dan çıkmakta ağaların, Amerika ile ortaklık halindeki tüccarların, tefecilerin, işbirlikçilerin elbetteki zararları vardır. Onlar Amerika'nın defolup gitmesini istemezler. İstedikleri, Amerika ile birolup emekçi halkımızın kanını emmektir.

NATO'dan çıkmakta, Amerikalıların ülkemizden kovulmasında, bütün Amerikan üslerinin sökülüp atılmasında sadece emekçi ve devrimci halkımızın menfaati vardır. Ve de bu ancak emekçi halkımızın uyanıp kendi haklarına sahip çıkmasıyla gerçekleşebilir.»

Kampanya için Eskişehir İl Örgütü de beş ayrı bildiri hazırladı. İlk bildiride NATO'nun Türkiye için kelimenin tam anlamıyla bir boyunduruk halkası teşkil ettiği belirtiliyor, bağımsızlıktan sözedebilmek için NATO'dan çıkmanın şart olduğu anlatılıyordu.

NATO'dan çıkılması için açılan imza kampanyasına binlerce imza toplandı. Çeşitli illerde düzenlenen kahve toplantıları, köy gezileriyle en geniş kitlelere ulaşan kampanya gerici çevreleri tedirgin etti. Parti örgütlerine ve üyelerine saldırıları yoğunlaştırdı.

Partinin yanında gençlik ve öğrenci örgütleri de kendi alanlarında kampanyaya katıldılar. Forumlar, toplantılar düzenlediler, bildiriler dağıttılar.

Öğretim üyeleri ortak bildiriler yayınlayarak NATO'dan çıkılmasını talep ettiler. İlerici yazarlar çeşitli yazılarla anti emperyalist bilincin yaygınlaşmasına katkıda bulundular.

TİP'in diğer eylemleri gibi bu kampanyası da sosyalistlerin yanında ilerici, demokrat, yurtseverlerin de mücadeleye katılmasını sağladı. Anti emperyalist güçlerin birlikte mücadelesini örgütlemede önemli bir adım oldu.

PARTİ GENEL MERKEZİ'NİN ADRESİ DEĞİŞTİ

Yeni adresimiz şöyle:

Türkiye İşçi Partisi Genel Merkezi
Piyerloti Cad. No: 21/5
ÇEMBERLİTAŞ / İSTANBUL

Telefonların nakli PTT idaresince gerçekleştirilinceye kadar Genel Merkezi 26 35 67 ve 28 30 28 numaralı telefonlardan aramak mümkün olabilecek. Telefon nakli gerçekleşince yeni numaralar ayrıca duyurulacak.

İRAN'DA DEMOKRATİK MÜCADELE

İran'da Şubat ayından bu yana yüzden çok insanın ölümüne yol açan çatışmalar ve Şah yönetiminin uyguladığı acımasızca baskı yöntemleri toplumsal çelişkilerin artık gizlenemeyecek biçimde açığa çıkmasına yol açmıştır. İran'ın 1906 yılında Meşrutiyetin ilânından bu yana toplumsal yapısının geçirdiği değişiklikler yakından incelendiğinde Türkiye ile şaşırtıcı benzerlikler görülmektedir.

İran'da da yüzyılın başından beri gelişen toplumsal yapı feodal toprak ağaları ile dışa bağımlı büyük burjuvazinin zaman zaman ittifak halinde zaman zaman da birbirleriyle çatışarak oluşturdukları iktidarın etkisi altında gelişmiştir. Büyük burjuvazi 1906 Meşrutiyet ilânından sonra her zaman reform yanlısı olmuş, toplumun modernleştirilmesi, kırsal alanlardaki feodal ilişkilerin ortadan kaldırılması için mücadele etmiştir. Büyük burjuvazi, İran'daki geleneksel feodal güçlere karşı yürüttüğü bu mücadelede en büyük desteği de başta Amerika olmak üzere diğer emperyalist ülkelerden almıştır. Amerika 1953 yılında güçsüz bir milli burjuvazinin adamı olarak ortaya çıkan ve kısa süre iktidarı ele geçiren Başbakan Musaddık'ı CIA'nın ünlü darbelerinden biriyle devirdikten sonra İran'da Şah yönetiminin kilit noktalarını tutmuştur. Bu öylesine açıklıkla yapılmıştır ki, örneğin Amerikalı General Schwarzkopf, Musaddık devrildikten sonra İran jandarmasının yeniden örgütlenmesini yüklenmiş ve bir süre İran jandarmasına komutanlık etmiştir. İran'da Ekonomik Kalkınma Planları ise sürekli Amerikalı uzmanlarca yapılmıştır. Gene Musaddık'ı devirdikten sonra Amerikan Merkezi Haberalma Örgütü CIA'nın İran'ın gizli polisi SAVAK'ı örgütlediği de herkesçe bilinen gerçekler arasındadır.

1953 - 1959 yılları arasında İran'a yapılan Amerikan yardımları 2 milyar doları bulmaktadır. Ancak yarısı askeri yardım olarak verilen bu paralar Şah'ın ailesi ile yüksek düzeydeki bir kaç bürokratı zengin etmekten başka bir işe yaramamıştır. Bu dönem içinde, Şah yönetimi ve Amerikalı uzmanlar, İran'da toplumsal yapıyı değiştirmedikleri takdirde yalnızca baskı yöntemleri ile ülkede düzeni koruyamayacaklarının bilincine varmışlardır. Bundan sonra da Şah 1960 yılında ünlü «Ak Devrimi»ni uygulamaya başlamıştır. «Ak Devrim» içinde en göze çarpan özellik sınırlı toprak reformu olmuştur. Böylece İran'da büyük burjuvazi büyük toprak ağalarına karşı ağır basmıştır. Toprak reformu ile birlikte yeni bir Ekonomik Plan Dönemi başlamıştır. Bu planlarda İran'da altyapı yatırımlarının yapılmasına büyük ağırlık verilmiştir.

Planlı dönemden büyük burjuvazinin istediği sonuçlar bir ölçüde alınmıştır. Örneğin 1965 - 67 yılları arasında toplam üretim yüzde 28 oranında artmıştır. Ancak aynı dönemde işçi ücretlerinde kaydedilen artış yalnızca yüzde 14 olmuştur.

İŞÇİ SINIFI TOPLUMSAL MÜCADELEDE AĞIRLIĞINI ARTIRIYOR

Bugün son istatistiklere göre İran'da 1 milyon 700 bin kadar işçi var. Ancak bu işçilerin yüzde 50'den çoğu hizmetler sektöründe çalışıyorlar. Sanayi kesiminde çalışan işçilerin sayısı ise 500 bin olarak tahmin ediliyor.

İşçi sınıfı partisi olmaya aday Tudeh Partisi ise bugün için güçsüz. Genellikle işçi sınıfının güçsüz ve bilinç düzeyinin düşük olduğu durumlarda görülen sol sapmalar İran'da yaygın. Bu örgütler İran'da yılbaşından beri olagelen şiddet olaylarında seslerini duyuruyorlar. Genellikle emperyalizme karşı silâhlı mücadeleyi öneren bu örgütler arasında ilk akla gelenleri şunlar: Şerika-i Fedai-i Halk, Fedayin-i Halk, Din-i Halk, Azadibahş-i Halkha-i İran, Cavide-i Arman-i Halk. Bu örgütlerin giriştikleri eylemler ise adam kaçırma, kaçırılan kişileri «halk mahkemelerinde» yargılama, sabotaj ve buna benzer girişimler.

Öte yandan Tudeh Partisi objektif koşulların elverdiği ölçüde işçi sınıfını örgütleme uğraşı içinde bulunuyor. Bununla birlikte işçi sınıfının örgütlü ve bilinç düzeyi yüksek siyasal mücadelesinin İran'da başladığı henüz söylenemez. Bugün Şah yönetimine karşı girişilen mücadelede, büyük burjuvazinin emperyalistlerin desteği ile sağladıkları kazanımlara karşı feodallerin gösterdikleri tepkiler de etkinliğini sürdürüyor.

Marx'ın İran'a ve belli bir oranda Türkiye'ye de uyan bir tanımı var. Bu tanımında Marx şöyle diyor: «Sermaye zayıf olduğu sürece, kendinden önceki, ya da kendisininin ortaya çıkmasıyla ortadan kalkmış bulunan üretim biçimlerinin koltuk değneklerini arar. Kendini kuvvetli hisseder etmez, koltuk değneklerini atarak kendi yasalarına göre ilerler.» Şimdi İran'da da gözlemlenen durum bu. Henüz İran sermayesi koltuk değneklerini atma mücadelesini veriyor. Görünen direniş de, kapitalizm öncesi üretim biçimlerinin geleneksel direnişi.

Örneğin bugün İran'da camilerde Ayetullah Şeriat Madari adlı 76 yaşındaki bir din bilgininin Şah yönetimini şiddetle eleştirdiği konuşması kasetli teyplerden cemaata dinletiliyor ve Şah yönetimine karşı etkin bir muhalefet biçimi sayılıyor bu. Giderek bu tür muhalefet ortadan kalkmaya mahkum. Çünkü kapitalizm öncesi üretim biçimlerinden kaynaklanıyor. Şah ise büyük burjuvazinin ve emperyalizmin taleplerine cevap verebildiği sürece, bu toplum yapısı içinde iktidarını koruyabileceğe benziyor. Bir bakıma büyük burjuvazi gelişirken Şah yönetimini kullanıyor.

Halkın demokratik taleplerinin gerçekleşebilmesi ise işçi sınıfının gelişmesine bağlı. Şah'ın ve baskı yönetiminin ne zaman kökden ortadan kalkacağı, işçi sınıfının ne denli çabuk bilinç kazanacağına ve örgütleneceğine bağlı İran'da.

ÇARK BAŞAK / Türkiye İşçi Partisi Merkez Yayın Organı / Sahibi: Türkiye İşçi Partisi adına Behice BORAN / Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Gündüz MUTLUAY / Ayda bir yayınlanır / Yönetim yeri: TİP Genel Merkezi, Nur'u Ziya Sokak 17/5 Tünel - İSTANBUL Tel.: 45 92 01 / Abone: 12 sayı için 60.— TL. Yurtdışı: 120.— TL. / Dizgi-Tertip-Baskı: KENT Basımevi / Son Baskı Tarihi: 29.5.1978 / Cilt: Dostlar Mücellithanesi Tel. 26 31 23